

TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
HUNGARIAN NATIONAL ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES
1071 Budapest, Damjanich utca 44. III/1., 1406 Budapest 76., Pf. 50.

Google Maps: TÖOSZ

Titkárság:

E-mail: toosz@toosz.hu

Telefon: +36 1 322 7407, +36 1 321 2497

Honlap: www.toosz.hu Forró-Drót szolgálat és jogi ügyek +36 1 322 6673

Szám: 2-8/2024.

Budapest, 2024. április 10.

Beszámoló a TÖOSZ és szervei tevékenységéről
2023. május 1-jétől 2024. április 10-ig
(Előterjesztés a Küldöttgyűlés 2024. április 30-ai ülésére)

Tisztelt Küldöttgyűlés!

A TÖOSZ legfőbb ügydöntő szerve, a Küldöttgyűlés az Alapszabály 16. j) pontja értelmében dönt a Szövetség szerveinek tevékenységéről szóló jelentés tárgyában. A jelen beszámoló magában foglalja az Elnökség, a Felügyelő Bizottság, a tanácsnokok, a megyei tagozatok és a főtitkár tevékenységének ismertetését is.

I. A TÖOSZ VEZETŐ TESTÜLETEINEK TEVÉKENYSÉGE

Az előző Küldöttgyűlés óta eltelt beszámolási időszakban **összesen 8 elnökségi ülésre került sor**. Az elnökségi üléseken rendszeresen képviseltette magát a Felügyelő Bizottság (FEB) elnöke, illetve esetenként a FEB tagjai is. A szélesebb körű tájékoztatás és a sokoldalú véleményformálás érdekében kibővített elnökségi ülésekre került sor, így az elnökségi üléseken a megyei tagozatvezetők és a tanácsnokok is részt vettek. Az elnökségi ülések határozatképesek voltak, a kibővített elnökségi üléseken a **megjelenési arány 69,64%** volt. Az Elnökség üléseit személyes részvétellel többségében Budapesten, három esetben kihelyezett ülés keretében Dunaföldváron, Mezőkövesden, valamint Lőrinciben tartotta.

Az Elnökség az Alapszabályban, illetve az Ügyrendben megfogalmazott feladatait ellátta és hatáskörét folyamatosan gyakorolta. A TÖOSZ elnöke **valamennyi elnökségi ülésen** szóbeli tájékoztatást adott az elmúlt időszak önkormányzatokat, valamint a Szövetséget érintő kérdéseiről.

Az egyes elnökségi üléseken tárgyalt legfontosabb témákról az alábbiakban adunk rövid tájékoztatást.

1. A Hungexpo területén 2023. május 24-én megtartott nagysikerű, szakmai kiállítással egybekötött Küldöttgyűlést követően a beszámolási időszak első elnökségi ülésére **2023. június 13-án** Budapesten került sor. A kibővített elnökségi ülésre meghívást kapott és azt elfogadta **Holoda Attila**, az Aurora Energy Kft. ügyvezető igazgatója, valamint **Péteri Gábor**, a Technikai Támogatási Eszköz program „Önkormányzati közpénzügyi fejlesztések és önkormányzati kapacitásépítés” projekt vezető szakértője. Az első napirend keretében „Aktuális energiaellátási helyzet, várható trendek” címmel Holoda Attila tartott rövid tájékoztatást a jelenlévőknek az energetika frontján várható helyzetről. Sajnos a jövőre nézve sok biztató, pozitív változásról nem tudott beszámolni, hiszen az már biztosan

látszik, hogy az európai földgázimport forrás-struktúrája jelentősen átrendeződött és a korábban megszokotthoz már soha nem tér vissza. Látható, hogy az európai országos földgázfelhasználása csökken, és ez várhatóan tartósan megmarad. A magyarországi helyzet is hasonló, a háztartások visszafogott fogyasztásának és az enyhe télnek köszönhetően a hazai tározók megfelelő kapacitással rendelkeznek. A villamos áram felhasználás tekintetében is a mértékletesség látszik 2023. első felében. Ezen a területen is nehezen jelezhetőek előre a változások. A második napirend keretében **Péteri Gábor** szakértő adott tájékoztatást a TSI projekt állásáról, ezen belül is a Helyi Önkormányzati Adatplatformról (HÖAP). Röviden elmondta, hogy a HÖAP létrehozásának célja a tényeken alapuló helyi-központi párbeszéd elősegítése, az önkormányzati finanszírozás és szolgáltatás-nyújtás továbbfejlesztése, a helyi önkormányzati költségvetési döntések támogatása, a közszolgáltatások átláthatósága, a vezetés elszámoltathatósága. Egy olyan településsoros adatbázis, amely pénzügyi, ellátottsági, statisztikai adatokat és mutatószámokat tartalmaz. Információval szolgál, összehasonlítási lehetőséget biztosít, elemzési háttérként szolgál az érdekképviseleti munka hatékonyabbá tételéhez. A TÖOSZ kibővített Elnöksége **az önkormányzati tulajdonú védőnői szolgálat állam részére 2023. július 1-jétől történő átadásával kapcsolatosan állásfoglalás fogadott el.** Ezt követően került sor az elnöki tájékoztatóra az elmúlt időszak önkormányzatokat és a Szövetséget érintő kérdéseiről.

A Szövetség az Elnökség által elfogadott állásfoglalást az elnökségi ülést követően közzétette, valamint megküldte a TÖOSZ-tag önkormányzatok polgármesterei, valamint dr. Takács Péter egészségügyi államtitkár (Belügyminisztérium) és Jenei Zoltán országos kórház-főigazgató (Országos Kórházi Főigazgatóság) részére.

2. A nyári szünetet követően **2023. szeptember 12-én** került sor a következő kibővített elnökségi ülésre. A kialakult helyzetre tekintettel folytatódott az előző ülésen megkezdett munka és az ülésre meghívott vendégek az energiatakarékos megoldások, valamint a közösségi energia felhasználásának és tárolásának módját és jó gyakorlatát mutatták be. Elsőként **Balogh Zoltán** Elektro Kasmleithner Kft. ügyvezetője adott elő szolgáltatásairól. A napjainkban igen fontos energiahatékonyság minél nagyobb optimalizációját segítő épületautomatizálás szerepéről beszélt. Sajnos mindenki előtt ismert, hogy az utóbbi időben az energia árak a többszörösére emelkedtek a középületek energiahatékonnyá tétele a cél. Ennek a feladatnak a megoldására kínál lehetőséget és okos megoldást az épületautomatizálás. Az automatizálás a fűtés, hűtés vezérlésében, a szellőztetés, légkondicionálás, világításvezérlés, árnyékolástechnika területén segíthet optimalizálni az energiafelhasználást mind az önkormányzatoknak, mind intézményeiknek. Tájékoztatóját követően **Jan Holec** a Nuclear Power, a.s. vezérigazgatója tartotta meg előadását, aki örömét fejezte ki, hogy részt vehet az ülésen és ismertetheti munkájukat, szolgáltatásaikat a közösségi energiaforrások és energiatárolás területén. Megoldásuk alkalmas falvak, városrészek, egyedi épületek, társasházak, iskolák, és más középületek energiaigényének kiszolgálására, legyen szó akár napelemes rendszerről, vízerőműről, szélenergia, geotermikus energiáról vagy biogázzal. A tárolás egy mesterséges intelligencián alapuló rendszerben folyik, amely energetikai függetlenséget biztosít. A tárolt energiát, illetve a felesleget akár értékesítheti is az ügyfél, így a fenntartási költségek is minimalizálhatók. Az előadásokat követően a TÖOSZ Elnöksége döntött a Szövetség által adható kitüntetésekéről, határozata értelmében 2023-ban **KÖLLNER FEREN EMLÉK DÍJ** kitüntetésben részesítette **Baracskai Józsefet** Zalaszentgrót polgármesterét, a Szövetség Zala vármegyei tagozatvezetőjét, **TÖOSZ Emlékplakett** kitüntetésben részesítette **Lendvai Ivánnét** Kunsziget polgármesterét és **Lüttmerdingné Balla Mónikát** a TÖOSZ pénzügyi titkárát, valamint **TÖOSZ Emlékplakett** kitüntetésben részesítette az **Edenred Kft-t**, és a **Globomax Zrt-t**. Ezt követően került sor az elnöki tájékoztatóra az elmúlt időszak önkormányzatokat és a Szövetséget érintő kérdéseiről.

3. Kihelyezett kibővített elnökségi ülésre került sor **2023. október 10-én**, amelynek a Tolna vármegyei Dunaföldvár adott otthont. **Horváth Zsolt** Dunaföldvár polgármestere, a TÖOSZ településüzemeltetési és közszolgáltatási tanácsnoka házigazdaként köszöntötte a résztvevőket és röviden bemutatta a települést. Az ülésre meghívást kapott **Dr. Ballester-Bólya Boglárka** uniós elnökség személyzeti képzésért és társadalmi szervezetekkel való kapcsolattartásért felelős miniszteri biztos, Igazságügyi

Minisztérium és **dr. Molnár Balázs Péter** Európai Unió Tanácsa magyar elnöksége operatív feladataiért felelős helyettes államtitkár. Előadásukban Magyarország Európai Unió Tanácsának 2024. második félévi elnöksége felkészülési feladatairól, az önkormányzatok szerepéről adtak tájékoztatást. Az ülés második felében került sor a Köllner Ferenc Emlékdíj, TÖOSZ Emlékplakett és TÖOSZ Emlékklap 2023. évi díjainak átadására. Ezt követően került sor az elnöki tájékoztatóra az elmúlt időszak önkormányzatokat és a Szövetséget érintő kérdéseiről.

4. A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége Elnöksége és az Országos Polgárőr Szövetség Elnöksége **2023. november 14-én** tartotta együttes ülését Budapesten. Az ülésre meghívást kapott és részt vett **Fülöp Attila** a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára, valamint **dr. Dukai Miklós** önkormányzati államtitkár. **Túrós András** OPSZ elnök, valamint **Schmidt Jenő** TÖOSZ elnök rövid köszöntőjét követően kitüntetések átadására került sor. Ezt követően elsőként **Fülöp Attila** államtitkár úr előadását hallgatták meg a résztvevők. Először is köszönetét fejezte ki az eddig végzett munkáért. Elmondta, hogy 2023. a gondoskodó polgárórság éve volt és felmerült a kérdés, hogy mit lehet kitalálni, miben tud a polgárórság e területen tenni? Véleménye szerint a gondoskodáspolitikai sokkal kifejezőbb. A TÖOSZ-szal már számos alkalommal együttműködött a minisztérium e témában, reméli, hogy az OPSZ-szel is sikerülni fog. Nem elég csupán a jogszabályok alkalmazása és a pénz, de a szakemberek munkájára, tapasztalatára is szükség van (egyház, családok, civil szervezetek, egyéb szereplők). A polgárórságnél is vannak kapcsolódó szálak a közösséghez tartozás segítésére, ilyen például a házi segítségnyújtásban való közreműködés. Helyben, közvetlen segítséget tudnak nyújtani a polgárőrök. Ilyen terület még a hajléktalanellátás, falugondnoki szolgálat segítése. Mik a jövőbeni lehetőségek? Az együttműködések erősítése fenti kérdésekben a kormányzattal, külső szereplők bevonása. Változások látszanak a jövőre nézve ezen a területen: az egészségügyi intézmények ápolási részlegei szociális intézménnyé történő átalakítása idén és jövőre. **Tóth Gábor** az Országos Polgárőr Szövetség igazgatási alelnöke tájékoztatójában elmondta, hogy Magyarország biztonsága az első, és ennek biztosításában, megőrzésében a polgárórságnak is nagy szerepe van. A körülöttünk lévő országokban kialakult helyzet is jól mutatja, hogy a biztonság fogalma mára felértékelődött, és ez került az első helyre. A közbiztonság megszilárdításában a rendőrségnek, a lakossággal való együttműködésnek és az önkormányzatoknak hatalmas szerepe van. Felmérték az önkormányzatok és a polgárórségek közötti együttműködések: van-e szabályozás, bevonják-e a döntésbe a polgárórséget, tudnak-e támogatást biztosítani részükre? Véleménye szerint nyilvántartást kellene vezetni és azt évente felülvizsgálni arról, hogy hány önkormányzat-polgárőr egyesület között van megállapodás az együttműködésre. Természetesen tudják, hogy ezt szinte lehetetlen pontosan vezetni, hiszen ez nem kötelező feladat, de nagyon jó lenne, ha lennének adatok erről. Bács-Kiskun vármegye kiemelkedő ebből a szempontból, hiszen ott minden adat nyilvántartott. Többségében elmondható, hogy országosan kiváló az együttműködés az önkormányzatok és a polgárőr szervezetek között. A támogatások kapcsán az látható, hogy az önkormányzatok mozgásteret nem nagy, és eltérőek a lehetőségek, de az egyesületek több mint 2/3-a kap támogatást az önkormányzatoktól. Az önkormányzatoknak is fontos a polgárórság működése, már 1854 településen működik polgárórság és a polgármesterek nagy része polgárőr is. Cél, hogy minden településen működjön polgárórság, a polgárőr szervezetek hatékonyságának fenntartása és növelése, konkrétan nyilvántartás vezetése. **Dr. Dukai Miklós** a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára örömet fejezte ki, hogy már a települések több mint felén működik polgárórság. Bár ezen települések zömében kistélepülések, saját bevétellel nem rendelkeznek, de mindent megtesznek, hogy támogatást tudjanak biztosítani a működéshez. Bízunk abban, hogy a jövő év könnyebb lesz és hozzásegíti az önkormányzatokat ahhoz, hogy e feladat ellátását támogatni tudják. Előadását követően a jó közbiztonság megőrzése érdekében közös határozatot állt ki a két szervezet a helyi önkormányzatok és a polgárőr egyesületek kapcsolatának fejlesztése mellett. A határozatot a két szervezet elnöksége egyhangú döntéssel fogadta el.

5. Évzáró ülését **2023. december 4-én** Mezőkövesden tartotta a Szövetség kibővített Elnöksége. A napirendek között két fő téma szerepelt. A Regionális Innovációs Rendszer létrehozása és

működtetése, valamint tájékoztató a TSI projekt keretében végzett feladatokról, elért eredményekről. A napirendekhez kapcsolódóan az ülésre meghívást kapott **Mészáros István** a Szövetség a Virágzó Magyar Vidékért Egyesület elnöke, valamint **Fazekas László** Albertirsa polgármestere, a Virágzó Magyar Vidékért Mozgalom Tanácsa elnöke, valamint **Péteri Gábor** szakértő. Elsőként **Mészáros István** a 2011-ben létrejött együttműködési megállapodás felülvizsgálatának és megújításának szükségességét hangsúlyozta. Szerinte nagyon hiányzik a megállapodásból az innováció. Megköszönte Dicső László társelnök úrnak az újbóli kapcsolatfelvételt és lehetőséget az újbóli egyeztetésre. Véleménye szerint a településfejlesztés csak helyben működik, csak a helyi emberek tudnak érte tenni, nem várhatjuk, hogy majd más megoldja helyettünk. A fejlesztési források megvannak, a kormány az EU-val a megállapodást aláírta. Sajnos nagyon kevés a tervezésre és a pályázatok beadására nyitva álló idő. A TOP keretében a pályázat már kiírásra került, most arra kell felkészülni, hogy gyorsan kell dolgozni és beadni a pályázatokat. Létre kell hozni az együttműködéseket, mert az látni kell, hogy csak úgy lehet a forrásokat lehívni, ha önkormányzatok, civil szervezetek, kis- és középvállalkozások konzorciumra lépnek. A nagyvárosok is érintettek a településfejlesztésben, hiszen a környezetükben lévő kistélepülések fejlettsége kihat rájuk is. **Fazekas László** elmondta, hogy náluk nyáron született meg az együttműködés, elkészült egy mintaprogram Pest vármegye öt hátrányos helyzetű régióját érintően. Látni kell, hogy egyedül nem megy, az önkormányzatok közötti együttműködés kiemelten fontos a sikeres fejlesztéshez. Az előbbieken elhangzott TOP pályázat is a konzorciális együttműködésekre épít, térségi együttműködésre van szükség. A TÖOSZ szerepét és segítségét abban látják, hogy akár a tagozatvezetőkön keresztül, akár közvetlenül jelezze az önkormányzatok felé a pályázat és a konzorciumok létrehozásának fontosságát.

A kihelyezett, kibővített elnökségi ülésének keretében került sor az "Önkormányzati közpénzügyi fejlesztések és önkormányzati kapacitásépítés" című projekt keretében folyó Helyi Önkormányzati Adat Platform fejlesztés és a Helyi Pénzügyi Benchmark Program eddigi eredményeinek bemutatására. Az ülésen **Péteri Gábor**, a projekt szakértője tájékoztatta az elnökség tagjait.

A Helyi Önkormányzati Adat Platform a települési és megyei önkormányzatok, valamint az önkormányzati érdekszövetségek számára készülő internetes alkalmazás. Ez egyrészt a helyi önkormányzati költségvetési döntések támogatásához biztosít összehasonlítási lehetőséget, másrészt elemzési háttérrel kínál az érdekképviseleti munkához is. Jelenleg zajlik a Helyi Önkormányzati Adat Platformhoz szükséges adatok átvétele és megkezdődött a programozási munka.

A Helyi Pénzügyi Benchmark pedig egy önkormányzati pénzügyi és gazdálkodási értékelési módszer, amely az Európa Tanács által kifejlesztett eszköz hazai adaptációja. Az összehasonlító elemzés jelenlegi első kísérleti szakaszában tíz települési önkormányzat vesz részt. A Helyi Pénzügyi Benchmark program eredményeként az önkormányzati finanszírozás és költségvetési gazdálkodás átfogó elemzéséhez hasznosítható önértékelő kérdőív és az eredmények összehasonlítási lehetősége jön létre.

A fenti programok a TÖOSZ Belügyminisztériummal és a Pénzügyminisztériummal együttműködésben elnyert, az Európai Bizottság Reform Főigazgatóság és az Európa Tanács által finanszírozott projekt keretében valósulhatnak meg. Ez a Technikai Támogatási Eszköz (TSI) program speciális feltételek mellett elsősorban nemzetközi szakértelmet biztosít a tagországok adott szektorának, így esetünkben a helyi önkormányzatoknak. Az Európa Tanács Jó Kormányzás Szakértői Központja (Strasbourg) felelős a projekt végrehajtásáért, a kedvezményezett pedig a TÖOSZ és a magyar önkormányzatok. A tájékoztatókat követően az kibővített Elnökség tagjai a polgármestereket, közalkalmazottakat, köztisztviselőket érintő bérrendezés kérdésében sürgős rendezést szorgalmaztak. Ezt követően került sor az elnöki tájékoztatóra az elmúlt időszak önkormányzatokat és a Szövetséget érintő kérdéseiről.

6. 2024. február 13-án Budapesten került sor a soron következő kibővített elnökségi ülésre. A találkozó napirendjén két fő témaként az egészségügyi alapellátás jelenlegi és jövőbeni helyzete, valamint a települési önkormányzatok által ellátandó gyermekétkeztetés szerepelt. Az ülésre meghívást kaptak a Belügyminisztérium, fenti témákban érintett szakértői. **Dr. Póczy Dorottya** főosztályvezető, valamint **Végyári Tamás** az Országos Kórházi Főigazgatóság igazgatója adott tájékoztatást a jelenlévőknek az egészségügyi alapellátás átalakulásáról. Az alapellátásba tartozó feladatokat a törvény határozza meg. A védőnői szolgálatot a vármegye és az orvosi ügyelet ellátását az OMSZ biztosítja. A háziorvosi ellátás

már bonyolultabb kérdéskör. Itt továbbra is a települési önkormányzat gondoskodik az ellátásról, a szerződést neki kell megkötnie a háziórvossal, de az állam beavatkozik a praxis körzetek kialakításába, amely 2023 óta már nem tartozik az önkormányzatok hatáskörébe. Ugyan a feladat ellátási szerződést az önkormányzat köti meg, de a területet az állam határozza meg. Az iskolai ellátás továbbra is az önkormányzaté maradt. Cél, hogy a tartósan betöltetlen körzetek száma csökkenjen. A második napirend keretében **dr. Feffer Zsuzsanna** a Belügyminisztérium osztályvezetője elmondta, hogy a természetbeni ellátás, két típusa létezik, az egyik az intézményi gyermekétkeztetés, amely magában foglalja a bölcsődei, óvodai, valamint a közigazgatási területhez tartozó iskolai étkeztetést. A másik a szünidei étkeztetés a rendeletben meghatározott időszakban. Fontos kiemelni, hogy ez utóbbi kérelemre nyújtott szolgáltatás. Az intézményi étkeztetés kapcsán a kedvezménykategóriák meg vannak határozva. Fő probléma ez utóbbi kapcsán, hogy ki veheti igénybe? Az általános szabálytól rendelettel el lehet térni. A diétás étkezés, menedékes, menekült, vallási előírásoknak megfelelő étkezéssel kapcsolatosan elmondta, hogy az államnak nem kötelessége biztosítani ezt a közétkeztetés keretében. Az aktuális önkormányzatpolitikai kérdések tárgyalása során az Elnökség tagjai egyhangú kérésként fogalmazták meg, hogy a szövetség levélben forduljon Navracsics Tibor és Varga Mihály miniszterekhez a polgármesteri illetmény és a távolléti helyszíni bírság költségtérítése ügyében. Ezt követően került sor az elnöki tájékoztatóra az elmúlt időszak önkormányzatokat és a Szövetséget érintő kérdéseiről.

7. A TÖOSZ kibővített Elnöksége **2024. március 12-ei** ülésének napirendjén a Küldöttgyűlés előkészítéseként két előterjesztés (a TÖOSZ 2023. évi zárszámadása, valamint a TÖOSZ 2024. évi költségvetése), valamint a Településszolgáltatási Egyesülettel kötött együttműködési megállapodás megújítása szerepelt. Az első két napirendi pont írásos előterjesztéseit az ülést megelőzően tartott Felügyelő Bizottsági ülés keretében tárgyalta meg a bizottság, egyhangúlag elfogadta azokat és javasolta az Elnökségnek a Küldöttgyűlés elé terjesztését. Az ülésen részt vett **Szarvas Tibor** a Magyar Közszolgáltatók Egyesülete elnöke, valamint az egyesület alelnöke **Jámbor László**. Szarvas Tibor szerint a két szervezet között még 2000. májusában létrejött együttműködési megállapodásban foglaltak a mai napig aktuálisak, az önkormányzatokra nagyon sok feladat hárul még mindig a hulladékszállítás, a településtartás megteremtése kapcsán. Fentiekre tekintettel javasolta a megállapodás megújítását és közös munka megkezdését. Ezt követően került sor az elnöki tájékoztatóra az elmúlt időszak önkormányzatokat és a Szövetséget érintő kérdéseiről.

8. Lőrinciben tartotta kihelyezett ülését a TÖOSZ kibővített Elnöksége **2024. április 9-én**. Az elnökségi ülés napirendjén a Küldöttgyűlés előkészítéseként két előterjesztés (Beszámoló a TÖOSZ és szervei tevékenységéről 2023. május 1-jétől 2024. április 10-ig, valamint a TÖOSZ elvárások és kezdeményezések), szerepelt, valamint tájékoztató az elmúlt időszak önkormányzatokat és a Szövetséget érintő kérdéseiről.

A szélesebb közvélemény számára is fontos döntésekről, állásfoglalásokról a társszövetségeket, a kormányzati szerveket és a sajtót rendszeresen tájékoztattuk. A TÖOSZ-tag önkormányzatok tájékoztatása egyrészt az **Önkormányzat** folyóirat hasábjain, másrészt az **eHírlevél** útján, valamint a **honlapunkon** (www.toosz.hu), a TÖOSZ nyilvános **Facebook oldalán** és a TÖOSZ **Facebook zárt csoporton** keresztül történt.

A kibővített elnökségi ülések általánossá válásával az Elnökség továbbra is jelentős koordinatív szerepet töltött be a megyei tagozatok, az ágazati témák és a különféle térségi, valamint önkormányzati típus szerinti eltérő érdekek egyeztetésében. A beszámolási, jelentős változásokkal terhelt időszakban is **sikerült megőriznie Szövetségünknek a szolidaritáson és a szakszerűségeen alapuló integratív jellegét.**

II. SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI KÉRDÉSEK

A települési önkormányzatok több mint fele, összesen **1654 település és 1 vármegyei önkormányzat** tagja Szövetségünknek. A 2023. május 24-ei Küldöttgyűléskori állapothoz képest **12 önkormányzattal** nőtt a tagok száma. Az elmúlt beszámolási időszakban a kilépő települési önkormányzatok száma: 4, és a belépő települési önkormányzatok száma: 18. (A TÖOSZ-hoz tartozó településeket, azok lakosságszámát és arányát vármegyénkénti bontásban a 2024. április 1-jei állapotnak megfelelően a Melléklet tartalmazza.)

Titkárság

A TÖOSZ Titkárság egyre jelentősebb mértékben lát el szolgáltatási feladatokat a TÖOSZ-tagok számára, illetve jelentős a nemzetközi projektekből való részvétel is.

A Titkárságnak is otthont adó **Önkormányzati Információs és Koordinációs Központ**ban tartotta elnökségi üléseit a Szövetség, valamint sor került számos egyeztetésre, szakmai rendezvényre, tréningre is. Természetesen továbbra is valamennyi TÖOSZ-tag önkormányzat számára nyitva áll szakmai találkozók, műhelybeszélgetések, valamint tréningek helyszínéül Budapesten. Ezen felül még az Önkormányzati Koordinációs és Információs Központban lévő **Önkormányzati Szakkönyvtár**ban rendelkezésre áll számos hazai és nemzetközi önkormányzati szakmai kiadvány is.

Az elmúlt időszakban jelentősen megnőtt a gazdálkodó szervezetek érdeklődése Szövetségünk közvetítő szerepe iránt, amelynek révén szolgáltatásaikról szóló anyagokat eljuttatjuk az önkormányzati vezetők részére.

A Titkárság 2024. áprilisi létszáma 6 fő (főtitkár, 2 elnökségi titkár, 1 nemzetközi titkár, pénzügyi titkár, kommunikációs titkár), amely a 2022. évhez képest 1 fő csökkenést jelent, az 1 üres álláshelyet sem 2023-ban, sem 2024-ben nem töltöttük be, a feladatok többletfeladatként a meglévő személyi állomány között került szétosztásra.

III. SZAKMAI EGYEZTETÉSEK, KONFERENCIÁK, NYILVÁNOSSÁG

A beszámolási időszakban a TÖOSZ szakmai partnerségével, közreműködésével és támogatásával jelentős számú konferenciára, szakmai egyeztetésre és fórumra került sor. A TÖOSZ szakmai támogatásával megvalósult egyes országos rendezvényekről folyamatosan adtunk számot.

Önkormányzatok Nemzeti Együtműködési Tanácsa

Az **Önkormányzatok Nemzeti Együtműködési Tanácsa (ÖNET)** a beszámolási időszakban 2023-ban két alkalommal ülésezett. Az ÖNET ülésein Szövetségünket **Schmidt Jenő**, a TÖOSZ elnöke képviselte.

Az ÖNET **2023. június 27-én és 2023. december 17-án** személyes részvétellel a Belügyminisztériumban ülésezett. A TÖOSZ részéről **Schmidt Jenő** elnök vett részt az egyeztetéseken.

Az ÖNET **2023. június 27-ei ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. Tájékoztató a víziközmű szolgáltatásról
2. Tájékoztató a hulladékgazdálkodás rendjéről
3. Tájékoztató a 2024. évi központi költségvetésről
4. Egyebek

A TÖOSZ részéről **Schmidt Jenő** elnök vett részt az egyeztetéseken. Az ÖNET ülésén **Schmidt Jenő** elnök a víziközmű szolgáltatással kapcsolatban kifejtette, hogy szükséges a megegyezés a közmű vagyonnal

kapcsolatban az önkormányzatokkal és javasolta olyan 60 MFt-os alap létrehozását, amelyből fedezni lehetne a szükséges felújításokat, karbantartásokat. A hulladékgazdálkodás új rendszerével kapcsolatosan pedig jelezte, hogy a jelenlegi rendszerben a szolgáltatások színvonala különböző, többek között eltérő a zöldhulladék és a szelektív hulladék szállítása, valamint az önkormányzatoknak a közterületi hulladékszállításért fizetnie kell, azonban ennek forrásaként nem minden önkormányzat rendelkezik saját bevétellel.

Az ÖNET **2023. december 22-ei ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. Tájékoztató a kormányzati szerkezetváltozásról
2. A területfejlesztés aktuális kérdései
3. Egyeztetés az önkormányzatokat érintő pénzügyi kérdésekről
4. Egyebek

A TÖOSZ részéről – **Schmidt Jenő** elnök másirányú hivatalos elfoglaltsága miatt – **Basky András**, a elnökségi tag, a TÖOSZ Bács-Kiskun Vármegyei Tagozatának vezetője vett részt az egyeztetéseken. Az ÖNET ülésén **Basky András** TÖOSZ elnökségi tag megfontolásra javasolta az önkormányzati hivatalok támogatási összegének 6 MFt-ról 7 MFt-ra történő emelését. Továbbá felhívta a figyelmet az önkormányzati hivatali dolgozók béremelésének fontosságára, a 38.650.- Ft-os illetményalap évek óta nem változott, szükséges lenne ennek eltörlése vagy megemlése.

Az ÖNET Kormányzati Oldala és Önkormányzati Oldala egyhangú szavazással meghatározta a 2024. évtől 2031-ig történő társelnökök választási sorrendjét.

A 2024. évben az ÖNET Önkormányzati Oldal soros társelnöke Schmidt Jenő a TÖOSZ elnöke.

2024. január 1-jével a 1597/2023. (XII. 22.) Korm. határozat alapján az ÖNET elnöke a belügyminiszter helyett a közigazgatási és területfejlesztési miniszter lett. Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszter a 2024. évben még nem hívta össze az ÖNET ülését.

Országos Köszolgálati Érdekegyeztető Tanács

A kormányzati, szakszervezeti és önkormányzati oldalakból (szervezetekből) álló **Országos Köszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT)** a beszámolási időszakban nem ülésezett, a Kormányzati Oldal az OKÉT ülését nem hívta össze. Az OKÉT-ban Szövetségünket **dr. Gyergyák Ferenc**, a TÖOSZ főtitkára képviseli, egyben ellátva az Önkormányzati Oldal ügyvivői feladatait is.

Köszolgálati Érdekegyeztető Fórum

A kormányzati, szakszervezeti és önkormányzati oldalakból (szervezetekből) álló **Köszolgálati Érdekegyeztető Fórum (KÉF)** a beszámolási időszakban három alkalommal ülésezett. A KÉF-ben Szövetségünket **dr. Gyergyák Ferenc**, a TÖOSZ főtitkára képviseli, egyben ellátva az Önkormányzati Oldal ügyvivői feladatait is.

A **2023. május 19-ei ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. Szakszervezeti javaslat a Kttv., Kit. és a NAV SZjtv. illetmény és bérrendszereinek felülvizsgálatáról.
2. Egyeztetés a cafetéria 200.000 Ft-os összegének 400.000 Ft-ra történő emeléséről.
3. Kormányzati tájékoztató a Kit. szerinti álláshely módosítására vonatkozó kérelmek számáról.
4. Javaslat a munkába járás költségtérítés közigazgatásban dolgozók részére kifizetendő összeg 5. növeléséről, az ahhoz szükséges finanszírozás biztosításáról.
5. Egyebek.

A KÉF ülésén **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár, a KÉF Önkormányzati Oldalának ügyvivője kifejtette, hogy az önkormányzati oldal egységes álláspontja szerint a 2008 óta változatlan köztisztviselői alapilletményt növelni kell. Változtatni kell, akár a Kit.-ben szereplő táblázathoz hasonlóan. Az önkormányzatoknál emelni kell a finanszírozást. A polgármesterek bére a 2014-es szinten van jelenleg, és törvényben kell rögzíteni, hogy a jövőben automatikusan növekedjen a minimálbérrel

emelkedésével együtt. Javasolta továbbá a szolidaritási hozzájárulási adó felülvizsgálatát, mert a 2023. évi sok elvonást jelentett a vidéki önkormányzatoknak.

A **2023. október 19-ei ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. Konzultáció és egyeztetés a 2024. évi állami költségvetés közigazgatási munkavállalókat érintő hatásairól, különös tekintettel a reálkereseti pozíciók megőrzését szolgáló kormányzati bérintézkedésekre.
2. Kormányzati tájékoztatás a 2023. évi kormánytisztviselői és önkormányzati köztisztviselői bérfelajánlás végrehajtásáról. Adatszolgáltatás az önkormányzatok által alkalmazott illetményalapok mértékéről, a személyi fizetésekről és az azokhoz tartozó köztisztviselői létszámról.
3. Tájékoztató és egyeztetés az állami tulajdonban lévő, a közigazgatási szervek használatában lévő üdülési célú ingatlanok tulajdonjogának megváltoztatásáról szóló jogszabálytervezet végrehajtásának munkavállalókat érintő következményeiről.
4. Tájékoztató az állam működésnek további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről szóló T/5249. számú törvényjavaslatról.
5. Előzetes konzultáció a kollektív megállapodásokról szóló (2022/2041 számú) és a bérek átláthatóságáról, a bérszakadék felszámolásáról szóló (2023/970 számú) Európai Unió irányelveiben foglaltak megvalósításához kapcsolódóan a magyarországi közigazgatási munkavállalókat érintő feladatokról.
6. Egyebek.

A **2024. április 5-ei ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. Konzultáció és egyeztetés a szakszervezeti oldal kérésére az állami és önkormányzati közigazgatásban dolgozókat érintő 2024. évi bérintézkedésekről.
2. Kormányzati tájékoztatás a 2023. évi kormánytisztviselői és önkormányzati köztisztviselői bérfelajánlás végrehajtásáról. Adatszolgáltatás az önkormányzatok által alkalmazott személyi fizetésekről és az azokhoz tartozó létszámról. Szakszervezeti kezdeményezés az állami költségvetési törvényben rögzítésre kerülő önkormányzati illetményalap összegére.
3. Tájékoztató a kormányzati igazgatási szervek – 2019. március 1-i és 2024. január 1-i állapot szerinti – álláshelyeiről (szakszervezeti kérésre).
4. Egyebek.

A KÉF ülésén **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár, a KÉF Önkormányzati Oldalának ügyvivője kifejtette, hogy míg a központi költségvetés 75.394 kormánytisztviselői álláshelyet finanszíroz, addig az önkormányzati szférában foglalkoztatott 27.455 köztisztviselő esetében a központi költségvetés csak 25.000 álláshelyet finanszíroz. Kezdeményezte, hogy a központi költségvetés a különbözetként jelentkező 2.455 köztisztviselő álláshelyét is finanszírozza le. Egyben jelezte, hogy 2024. március 7-én a TÖOSZ írásban dr. Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszterhez és Varga Mihály pénzügyminiszterhez fordult a polgármesteri illetmények 2024. október 1-jével, de legkésőbb 2025. január 1-jével történő rendezése érdekében.

Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa

A kormányzati, az önkormányzati munkaadói és a munkavállalói oldalakból (szervezetekből) álló **Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa (KOMT)** a beszámolási időszakban nem ülésezett.

Országos Reprezentativitást Megállapító Bizottság

A KOMT keretében a közalkalmazotti szakszervezetek ágazati reprezentativitásának megállapítására létrejött az **Országos Reprezentativitást Megállapító Bizottság (ORMB)** a beszámolási nem ülésezett.

Országos Statisztikai Tanács

A Központi Statisztikai Hivatal által működtetett Országos Statisztikai Tanácsban (OST) Szövetségünket tagként **Szabó István** polgármester (Derekegyház Község Önkormányzata), a TÖOSZ Felügyelő Bizottságának tagja és **dr. Gyergyák Ferenc**, a TÖOSZ főtitkára képviselte. Az Országos Statisztikai Tanács a beszámolási időszakban két alkalommal ülésezett.

A **2023. május 31-ei ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. Köszöntő, az új OST tagok megbízó leveleinek átadása, az OSZ elnökének megválasztása, az OST 2023. évi munkatervének ismertetése
2. A KSH Stratégia bemutatása
3. Tájékoztatás a KSH és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat Európai Unió szakmai auditjának tapasztalatairól
4. Tájékoztató a 2022. évi népszámlálásról
5. Egyebek

A **2023. október 5-ei ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. Az OSAP 2024. évi tervezete
2. Az OSAP 2022. évi teljesülése
3. Tájékoztatás az akkreditációkról

A **2023. november 30-ai ülés** napirendjei az alábbi témák voltak:

1. A Központi Statisztikai Hivatal jövő évi kiemelt céljai
2. Az új Digitális Állampolgársággal kapcsolatos tervekről
3. Az Eseményalapú Adatszolgáltatási Platform projekt bemutatása
4. Gazdaságszerkezeti összeírás
5. Egyebek

Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program 2023

A Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programját 2008 óta hirdeti meg folyamatosan az önkormányzatok körében szövetségünk. A megvalósításában a 2023. évben a TÖOSZ mellett részt vett a Belügyminisztérium, a Kisvárosok Szövetsége, a Magyar Faluszövetség, a Magyar Önkormányzatok Szövetsége, a Biztonságos és Élhető Városokért Egyesület, a Homo Oecologicus Alapítvány, a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács és az Országos Polgárőr Szövetség.

Az elmúlt 16 évben több mint 200 pályázat érkezett be a Programba, 175 millió Ft összegnek megfelelő díjazásban részesültek a nyertesek. A Programban évente több pályázati területről gyűjtöttük az önkormányzati jó gyakorlatokat. Az eljárásrend értelmében az írásos pályázatokat a helyszínen is ellenőrizték a szakértők, akik az Irányító Bizottságtól nyerték el mandátumukat. A Program végrehajtását projektmenedzser segíti, akinek munkáját a TÖOSZ biztosítja. A végső döntő egy szakmai konferencia keretében zajlik, amikor a jó gyakorlatokat maximum 10 perces prezentációban mutatják be a pályázók. A konferencia előtt prezentációs képzésben részesítjük a települések képviselőit, ami bizonyítottan hatékonyabbá és célzottabbá teszi minden évben a tudásátadási folyamatot. A szakértői értékelés markánsan elkülönül az Irányító Bizottság munkájától. A szakértői értékelések alapján a döntést az Irányító Bizottság hozza meg. A Program honlapján részletes információk állnak rendelkezésre a program valamennyi részletéről: www.legjobbonkormanyzatigyakorlatok.hu

16 pályázat érkezett be a pályázati felhívásra 2023-ban, a következő meghirdetett témakörökben:

1. Helyi értékek a településmarketing és/vagy a kulturális alapú gazdaságfejlesztés szolgálatában
2. Bűnmegelőzési, közbiztonsági jó önkormányzati gyakorlatok
3. Önkormányzati innovációk

Az írásos anyagok értékelését és a helyszíni vizsgálatokat követően a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program Irányító Bizottságának döntése értelmében 7 önkormányzat 9 pályázata versenyezhetett egymással a **2023. november 20-ai döntőn**.

A „*Helyi értékek a településmarketing és/vagy a kulturális alapú gazdaságfejlesztés szolgálatában*” kategóriában a következő eredmények születtek:

1. helyezett: Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata
2. helyezett: Zsámbék Város Önkormányzata

A „*Bűnmegelőzési, közbiztonsági jó önkormányzati gyakorlatok*” kategóriában a következő eredmények születtek:

1. helyezett: Budapest Főváros IV. Kerület Önkormányzata
2. helyezett: Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata
3. helyezett: Baja Megyei Jogú Város Önkormányzata

Az „*Önkormányzati innovációk*” kategóriában az alábbi eredmények születtek:

1. helyezett: Gödöllő Város Önkormányzata
2. helyezett: Kőszeg Város Önkormányzata
3. helyezett: Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata
4. helyezett: Budapest Főváros XVIII. Kerület Önkormányzata

Az elnyert díjak a következők voltak:

„*Helyi értékek a településmarketing és/vagy a kulturális alapú gazdaságfejlesztés szolgálatában*” témakörben: a Nemzeti Művelődési Intézet által felajánlott tanulmányút teljes finanszírozása 40 fő részvételével az önkormányzat számára Lakitelekre

„*Bűnmegelőzési, közbiztonsági jó önkormányzati gyakorlatok*” témakörben (a Belügyminisztérium támogatásával):

1. díj: 1.400.000 Ft; 2. díj: 1.000.000 Ft; 3. díj: 600.000 Ft

„*Önkormányzati innovációk*” témakörben: részvételi lehetőség a TÖOSZ által üzemeltetett D-Care Lab Budapest innovációs programjában; szakmai tanulmányúton való részvétel

A különdíj tárgyjutalom volt a STIHL Kft. felajánlásával, amelyet Zsámbék Város Önkormányzata nyert el.

A győztes pályázatokról bővebb információ a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Program honlapján a <http://legjobbonkormanyzatigyakorlatok.hu/news/65/59/A-doentobe-jutott-palyazatok-bemutatasa/> link alatt található.

Európai Kiváló Kormányzás Védjegy

Az Európai Kiváló Kormányzás Védjegy (European Label of Governance' Excellence – ELoGE) **2023. november 20-ai** ünnepélyes díjátadó ünnepségén vehették át 2021 után másodszer azok az önkormányzatok az Európai Kiváló Kormányzás Védjegyet, amelyek a szigorú nemzetközi szabványok mentén teljesítették az Európa Tanács TÖOSZ által adaptált programjának feltételeit. A TÖOSZ, a Belügyminisztérium, a Magyar Faluszövetség, a Kisvárosok Szövetsége és a Homo Oecologicus Alapítvány képviselői alkotják a Magyar Nemzeti Platformot, amelynek tagjai döntéshozó fórumként szakértők közreműködésével ítélik a Védjegyet, amit egy kristály dodekaéder szobor szimbolizál, rajta a Jó Kormányzás 12 alapelvével. A Védjegyet azok az önkormányzatok nyerhetik el, amelyek a Jó Kormányzás 12 Alapelvének megfelelnek, és teljesítik a felhívásban foglalt feltételeket. A feltételeket pedig bizonyos dokumentumok benyújtásával, valamint a helyi polgárok, a választott képviselők és a hivatal munkatársainak megkérdezésével lehet teljesíteni. Természetesen nemcsak megkérdezni kell őket, hanem elégedettségükről kell, hogy beszámoljanak. A Védjegy azt tanúsítja, hogy az azt elnyerő

helyi önkormányzat az önkormányzás egy minőségileg magasabb szintjét érte el, ami büszkeség az önkormányzat és az egész település számára.

2023-ban elnyerte Európai Kiváló Kormányzás Védjegyet:

- Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat
- Hernád Nagyközség Önkormányzata
- Rigács Község Önkormányzata
- Szarvas Város Önkormányzata
- Vép Város Önkormányzata
- Zalaszentgrót Város Önkormányzata

Regionális Polgármesteri Fórumok

A 2023. évben a **Regionális Polgármesteri Fórumok** 2023. október, november hónapokban kerültek megrendezésre két helyszínen minisztériumi és háttérintézményi, valamint az adott téma szakértő előadókkal.

Mezőkövesd, 2022. október 18-20. – Bács-Kiskun, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád-Csanád, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Pest és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyék

Program

2023. október 18. (szerda)

Megnyitó, köszöntők

Schmidt Jenő elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Dr. Fekete Zoltán polgármester, Mezőkövesd Város Önkormányzata

A területfejlesztés aktuális kérdései

Mayer Gábor területfejlesztésért felelős államtitkár, Miniszterelnökség

Az új háziorvosi ügyeleti rend országos bevezetésének eddigi tapasztalatok, 2024. évi országos kiterjesztés aktuális kérdései

Dr. Csató Gábor főigazgató, Országos Mentőszolgálat

Edenred az önkormányzatok partnere – aktualitások

Ceglédi Eszter közszférás kereskedelmi képviselő, Edenred Magyarország Kft.

Tájékoztató az önkormányzatok helyzetéről, aktuális kérdésekről

Dr. Dukai Miklós önkormányzati államtitkár, Belügyminisztérium

„Helyben? - Rendben!” – Együtt a fiatalok helyben boldogulásáért c. Országos program bemutatása

Erdős Szabolcs alapító, Együtt Európáért Alapítvány

2023. október 19. (csütörtök)

Polgármesteri fórum az önkormányzatokat érintő aktuális problémákról, javaslatok és felvetések a TÖOSZ által képviselendő ügyekről

A fórumot vezette: **Schmidt Jenő** elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Önkormányzati feladatfinanszírozás aktuális kérdései és a 2024. évi várható lehetőségek

Dr. Berczik Ábel államháztartási szabályozásért, humán és önkormányzati költségvetésért felelős helyettes államtitkár, Pénzügyminisztérium

Globomax – 3 évtized az önkormányzatok szolgálatában

Amberger Árpád vezérigazgató, Globomax Zrt.

Ellátásbiztonság és fenntarthatóság, energetikai szolgáltatások helyi önkormányzatokat érintő változásai

Steiner Attila energetikáért és klímapolitikáért felelős államtitkár, Energiaügyi Minisztérium

Víziközmű hálózatok működtetése és fejlesztése, önkormányzati vonatkozások

Rentz Tamás víziközmű-ágazatért felelős helyettes államtitkár, Energiaügyi Minisztérium

Önkormányzatok ellenőrzésének számvevőszéki tapasztalatai

Kisgergely István igazgató, Állami Számvevőszék Államháztartás Helyi Szintjét Ellenőrző Igazgatóság

A magyar hulladékgyűjtési koncesszió működési tapasztalatai, önkormányzati feladatok

Válik Csaba ügyvezető igazgató, MOL Körforgásos Gazdálkodás Kft. és **Schubert Viktor** partnerkapcsolati koordinátor, MOHU MOL Hulladékgyűjtési Zrt.

2023. október 20. (péntek)

Az állami beruházási és építészeti törvényekből adódó önkormányzati feladatok és a helyközi közösségi közlekedés átszervezésének aktuális kérdései

Lánszki Regő építészeti államtitkár, Építési és Közlekedési Minisztérium

Kultúra és családok támogatása, a minisztérium feladatai a 2021-2027-es európai uniós költségvetési ciklusban

Dr. Vitályos Eszter miniszterhelyettes, politikai államtitkár, Kulturális és Innovációs Minisztérium

A 2024. évi önkormányzati és európai parlamenti választások

Dr. Sóskuti-Varga Gergely általános elnökhelyettes, Nemzeti Választási Iroda

Zárszó

Schmidt Jenő elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Zalakaros, 2023. november 22-24. – Baranya, Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Somogy, Tolna, Vas, Veszprém és Zala vármegyék

Program

2023. november 22. (szerda)

Megnyitó, köszöntők

Schmidt Jenő elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Novák Ferenc polgármester, Zalakaros Város Önkormányzata

A területfejlesztés aktuális kérdései

Farkas Zsuzsanna főosztályvezető, Miniszterelnökség Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság Területfejlesztési Elemzési Főosztály

A 2024. évi önkormányzati és európai parlamenti választások

Dr. Nagy Attila elnök, Nemzeti Választási Iroda

Rewin az önkormányzatok partnere – aktualitások

Horváth László üzleti tanácsadó, Rewin Magyarország Kft.

Tájékoztató az önkormányzatok helyzetéről, aktuális kérdésekről

Dr. Dukai Miklós önkormányzati államtitkár, Belügyminisztérium

2023. november 23. (csütörtök)

Polgármesteri fórum az önkormányzatokat érintő aktuális problémákról, javaslatok és felvetések a TÖOSZ által képviselendő ügyekről

A fórumot vezette: **Schmidt Jenő** elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Elektromos meghajtású járművek és munkagépek az önkormányzatok szolgálatában!

Szatmári Tamás értékesítés – kiemelt ügyfelek, NRG CAR Kft.

Önkormányzati feladatfinanszírozás aktuális kérdései és a 2024. évi várható lehetőségek

Molnár Éva főosztályvezető, Pénzügyminisztérium Önkormányzati Költségvetési Rendszerek Főosztály

Globomax – 3 évtized az önkormányzatok szolgálatában

Amberger Árpád vezérigazgató, Globomax Zrt.

Ellátásbiztonság és fenntarthatóság, energetikai szolgáltatások helyi önkormányzatokat érintő változásai

Dr. Koncz Zsófia miniszterhelyettes, Energiaügyi Minisztérium

Víziközmű hálózatok működtetése és fejlesztése, önkormányzati vonatkozások

V. Németh Zsolt víziközmű-ágazatért felelős államtitkár, Energiaügyi Minisztérium

Önkormányzatok ellenőrzésének számvevőszéki tapasztalatai

Dr. Szomolai Csaba alelnök, Állami Számvevőszék

A magyar hulladékgazdálkodási koncesszió működési tapasztalatai, önkormányzati feladatok

Borsfay Tamás létesítményüzemeltetési vezető és **Borsfay-Horváth Judit** anyag- és termékáram vezető, MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

2023. november 24. (péntek)

Az építészeti törvényekből adódó önkormányzati feladatok és aktuális kérdések

Gombos Márk területi tervezésért és építésügyi igazgatásért felelős helyettes államtitkár, Építési és Közlekedési Minisztérium

Értékeink védelme! Állagmegőrző és antigraffiti felületkezelés a fenntarthatóság jegyében!

Varga Attila ügyvezető, Impaguard Hungary

Kultúra és családok támogatása a 2021-2027-es európai uniós költségvetési ciklusban

Lengyel Zoltán főosztályvezető, Kulturális és Innovációs Minisztérium Parlamenti Államtitkárság Stratégiai és Elemzési Főosztály

Az új háziorvosi ügyeleti rend országos bevezetésének eddigi tapasztalatok, 2024. évi országos kiterjesztés aktuális kérdései

Dr. Csató Gábor főigazgató, Országos Mentőszolgálat

Zárszó

Schmidt Jenő elnök, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Közbeszerzési változások workshop

A beszámolási időszakban is folytatódott nagysikerű workshop sorozatunk. **Dr. Hubai Ágnes** ügyvéd, közbeszerzési szakértő **2023. október 5-én** online, Zoom meeting keretében ismertette a közbeszerzési törvény aktuális változásait polgármesterek és a témában érintett munkatársaik részére.

IX. Önkormányzatiság napjainkban konferencia

2023. november 10-én a Nemzeti Községi Egylet kerület megrendezésre a **IX. Önkormányzatiság napjainkban konferencia** a Nemzeti Községi Egylet Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Közszervezési és Infotechnológiai Tanszéke és a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége közös rendezésében.

Előadások

A területfejlesztés új irányjai

Farkas Zsuzsanna főosztályvezető, Miniszterelnökség Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság

A magyarországi kisvárosok fejlesztéspolitikai pozíciója és lehetőségei

Dr. Szegvári Péter c. egyetemi docens

A városok, mint az önkormányzatiság bástyái

Dr. Zongor Gábor önkormányzati szakértő, Comitatus Társadalomkutató Egyesület

Kisvárosok és önkormányzati társulások

Dr. Szabó Tamás PhD elnök, Homo Oecologicus Alapítvány

A magyarországi kisvárosok önkormányzati és államigazgatási pozíciói

Dr. Gyergyák Ferenc főtisztviselő, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, az NKE ÁNTK Közszervezési és Infotechnológiai Tanszék mesteroktatója

Kisvárosi önkormányzatok érdekképviselete

Nagy Sándor polgármester, Kistelek Város Önkormányzata, a Kisvárosok Szövetsége alelnöke

Eredményes közbeszéd – hatékony kommunikáció workshop

Az Eredményes közbeszéd – hatékony kommunikáció szuperintenzív workshopot a 2024. június 9-ei önkormányzati választásokra tekintettel, 4 alkalommal (**2023. november 16., 2023. december 7., 2024. február 7. és 2024. február 8.**) is megtartottuk. A felkészülés **Fekete Katalin** szakértő tartotta. A workshop célja az volt, hogy a regnáló és újrainduló polgármestereknek meglévő kommunikációs

ismereteit felfrissítsük, segítséget nyújtunk a kommunikációs eszköztár szélesítéséhez, a kommunikációs stratégiák újrafogalmazásához. A résztvevők egyéni feladatok keretében segítséget kaptak ahhoz, hogy saját, és testületeik által elért eredményeiket hatékonyan tudják beültetni a kampánybeszédekbe, úgy, hogy közléseik, jövőre vonatkozó vízióik a lakosság számára egyértelmű, befogadható legyen.

Egyetemi települési önkormányzati vezetőképzés

Debrecenben **2022. december 9-én** a TÖOSZ és a Debreceni Egyetem együttműködési megállapodást kötött a települési önkormányzati vezetőképző szakirányú továbbképzési szak létrehozásáról. Az együttműködési megállapodást a Debreceni Egyetem részéről **Szilvássy Zoltán** rektor és **Bács Zoltán** kancellár, Szövetségünk részéről **Schmidt Jenő**, a TÖOSZ elnök írta alá.

A képzés a 2023/2024. tanévben elindult az érdeklődő polgármesterek, önkormányzati munkatársak részére.

A TÖOSZ Idősügyi Hálózata

A TÖOSZ Idősügyi Hálózata **2024. február 14-én** online térben tartotta 2024. évi első ülését. Az eseményen közel negyvenen vettek részt, az érdeklődők nemcsak önkormányzatokat képviseltek, hanem civilszervezeteket is az ország számos településéről.

Program:

Köszöntő

Dr. Gyergyák Ferenc főtktár, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

A téma felvezetése

Dr. Kelő-Máté Johanna elnökségi titkár, Idősügyi Hálózat szakmai felelős, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Mozgáshiányra visszavezethető idős kori megbetegedések. A sport szervezetre gyakorolt hatásai

Kurucz Bernadett gyógytornász, Traumatológiai Klinika

A fizikai aktivitás és a mentális egészség jelentősége a 60 év fölötti korosztály életében

Dr. habil. Simon István Ágoston egyetemi docens Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar Művészeti és Sporttudományi Intézet és **dr. Simonné Kajtár Gabriella** gyógytestnevelő tanár, kutató-elemző, az Aquarázs Rekreációs Sportegyesület elnöke

Szépkorúak sportjátéka

Bába Tóth Edina vezetőhelyettes, Budapest XIII. kerület Szociális Szolgáltató Központ

Régi-új mozgásforma, a Nordic walking elterjedés, előnye, tapasztalatok

Koltai András nordic walking edző, túravezető, Senior Nordic edző (<https://gyalogolj.hu/>)

Közös gondolkodás a témában, kérdések, válaszok

Záró gondolatok

Az online workshopot **dr. Kelő-Máté Johanna** elnökségi titkár, a TÖOSZ Idősügyi Hálózatának szakmai felelőse moderálja.

A TÖOSZ Polgármesternői Tagozata

A Miniszterelnökségtől a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-n keresztül 5 MFT támogatást nyert a TÖOSZ Polgármesternői Tagozata szakmai programjainak megvalósítására.

A két Küldöttgyűlés közti időszakban az elnyert támogatásból **2024. március 7-én** Budapesten és Telkiben került sor a Polgármesternői Tagozat első rendezvényére. Délelőtt a Magyar Állami Operaház megtekintése, valamint rövid koncert meghallgatása volt a program, majd délután Telkiben, a Globall Hotelben folytatódott a szakmai program:

Megértésközpontú kommunikáció

Előadó: **dr. Kelő-Máté Johanna** elnökségi titkár, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége

Munkatársas előadás – Motivációs, ötletadó, szórakoztató előadás a munkahelyi konfliktusok megoldásához

Szereplők: **Ábel Anita, Mészáros Máté** és **Ágoston Péter**

Moderátorok: **Gönczi Dorka** mediátor és **Varga Zsolt** kommunikációs szakértő

A területfejlesztés szerepe az önkormányzatok szemszögéből

Dr. Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési miniszter, Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

A következő rendezvény 2024 szeptemberében kerül megtartásra.

Delegálás az Állami Beruházási Érdekegyeztető Tanácsba

Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (Ábtv.) alapján 2023. december 4-én alakult meg az Állami Beruházási Érdekegyeztető Tanács.

A Tanács delegált tagjai az Ábtv. 13. § (2) bekezdésére figyelemmel:

1. az építési és közlekedési miniszter,
2. a Magyar Államkincstár elnöke,
3. a Magyar Mérnöki Kamara elnöke,
4. a Magyar Építész Kamara elnöke,
5. az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége elnöke,
6. a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége elnöke,
7. a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke,
8. a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság vezérigazgatója,
9. a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság vezérigazgatója,
10. a Magyar Út- és Vasútügyi Társaság elnöke,
11. a Nemzeti Kulturális Tanács elnöke,
12. a Nemzeti Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság vezérigazgatója,
13. az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság vezérigazgatója,
14. a Gazdasági Versenyhivatal elnöke,
15. a Közbeszerzési Hatóság elnöke,
16. az országos főépítész,
17. a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerinti bevett egyház vezetője,
18. a Megyei Jogú Városok Szövetsége elnöke,
19. a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége elnöke,
20. Budapest Főváros főpolgármestere.

A TÖOSZ-t a Tanácsban **Schmidt Jenő** TÖOSZ elnök képviseli.

Delegálások a Tankerületek mellett működő Tankerületi Tanácsokba

A Tankerületi Központok megkeresésére a 2023-2028 ciklusra a Szövetségünk részéről az alábbiakban delegáltunk a Tankerületi Tanácsokba tagönkormányzatainktól polgármestereket:

Delegálás helye	TÖOSZ delegált
Balassagyarmati Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Agócs Gábor , Galgaguta község polgármestere

Berettyóújfalui Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Maczik Erika , Nádudvar város polgármestere
Hajdúböszörményi Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Jakab Ádám András , Hortobágy község polgármestere
Mátészalkai Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Végh Endre , Vámosoroszi község polgármestere
Pápai Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	dr. Aldozó Tamás , Pápa város polgármestere
Pécsi Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Szeledi Katalin , Magyarhertelend község polgármestere
Siófoki Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Zsombok Lajos , Lengyeltóti város polgármestere
Szigetvári Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Gelencsér Gábor , Gödre község polgármestere
Tamási Tankerületi Központ Tankerületi Tanács	Kelemen Csaba , Regöly község polgármestere

Kommunikáció

A vonatkozó időszakban Szövetségünk **38 elektronikus Hírlevelet** küldött a TÖOSZ-tag tagönkormányzatok részére. A TÖOSZ internetes oldalán, a www.toosz.hu weboldalon **61 hír** jelent meg a TÖOSZ tevékenységével és az önkormányzatok működésével összefüggésben. A TÖOSZ nyomtatott Önkormányzat című folyóiratának 3 száma, az Önkormányzat folyóirat digitális változatának 1 száma jelent meg, összesen **188 oldal** terjedelemben. A kiadványt valamennyi tagönkormányzatnak eljuttattuk, elektronikus változatát PDF formátumban megküldtünk tagjaink részére, illetve elektronikus Hírlevelünkben is közzétettük, valamint a top.toosz.hu portálon elhelyeztük. A közösségi média-felületek tekintetében a Facebook oldalon működő **nyilvános TÖOSZ oldal** (<https://www.facebook.com/toosz1989/>) és **TÖOSZ zárt csoport** felületén az elmúlt egy éves időszakban **több mint 200** hír került megosztásra. Míg az előbbi esetében jellemzően közvetlenül TÖOSZ vonatkozású hírek jelentek meg, a zárt csoportban a TÖOSZ-tag önkormányzatok polgármesterei, képviselő-testületi tagjai, jegyzői és a TÖOSZ Titkárság dolgozói számára létrehozott oldalon szélesebb merítéssel, azonban szakmai keretek mentén történtek önkormányzati vonatkozású hírmegosztások. A 2019-ben létrehozott Facebook – szintén zárt – **TÖOSZ Polgármesternői Csoportban** a TÖOSZ-tag önkormányzat polgármester, önkormányzati képviselő és jegyző hölgyek, valamint a TÖOSZ Titkárság dolgozói számára biztosítunk önkormányzati vonatkozású híreket, információkat. A TÖOSZ, mint pártpolitikától független önkormányzati szakmai és érdekvédelmi szervezet folyamatosan a helyi önkormányzati érdekeket képviseli, együttműködésre kész szakmai szervezet, amely partnerségi kapcsolatai révén naprakész és friss aktuális önkormányzati információkkal rendelkezik, és ezt igyekszik megosztani tagjaival is. Elhatározásunk szerint a Polgármesternői Tagozat tagjai ilyen módon közvetlenebbül és intenzívebben tudnak kapcsolatot tartani, információt megosztani egymással úgy, hogy a TÖOSZ munkatársai is bekapcsolódhatnak, tudomást szerezhetnek és szakmai információkkal láthatják el a TÖOSZ polgármesternői közösségét.

Az előző Küldöttgyűlés óta eltelt beszámolási időszakban került sor az "Önkormányzati közpénzügyi fejlesztések és önkormányzati kapacitásépítés" című projekt keretében a **Helyi Önkormányzati Adat Platform (HÖAP)** első próbaüzemének bemutatására. A HÖAP a települési és megyei önkormányzatok, valamint az önkormányzati érdekszövetségek számára készülő internetes alkalmazás. Ez egyrészt a helyi önkormányzati költségvetési döntések támogatásához biztosít összehasonlítási lehetőséget, másrészt elemzési háttérrel kínál majd az érdekképviseleti munkához is. A TÖOSZ Online Platform alatt működő szolgáltatás egyelőre korlátozott számú adat és a belőlük képzett indikátorok elemzésére terjed ki. A második ütemben kerül sor a Magyar Államkincstár adattárházából átvett adatok

feldolgozására. Majd ezt követően épül ki a HÖAP teljes pénzügyi adatállománya és bővülnek a tesztüzem szolgáltatásai. A HÖAP szolgáltatásai más adatgazdától átvett információkra épülnek, ami meghatározza az adatok tartalmát és naprakészességét. Ezért a HÖAP inkább elemzésekre alkalmas eszköz és kevésbé a rövidtávú költségvetési tervezés adatigényét szolgálja. Az informatikai fejlesztés eredményeként lehetőség lesz a nyilvános felhasználói funkciók elkülönítésére és az összehasonlító elemzés megjelenítésének látványosabbá tételére. Már folyamatban van a fejlesztési segédlet és a dokumentáció elkészítése, maga a felület pedig várhatóan 2024 első felében lesz elérhető az önkormányzatok számára. A korábban bevezetett, a polgármesterek jobb kiszolgálása és munkájuk hatékonyabb segítése érdekében valamennyi új TÖOSZ-tag önkormányzat polgármesterének hozzáférést küldtünk a rendszer fejlesztőivel együttműködésben a **TÖOSZ Online Platformhoz (TOP)**, és ahhoz kapcsolódóan bemutattuk az Okos Önkormányzat Alkalmazást, melynek segítségével tagjaink azonnal értesülhetnek a TÖOSZ híreiről. Már a bevezetés időszakában is kiemelten kezeltük a felhasználói visszajelzéseket, és azt javasoltuk, hogy a polgármesterek ismerkedjenek a digitális szolgáltatások működésével és használják ki a kizárólag tagjaink számára elérhető lehetőséget.

Az információkat két lépcsőben küldtük elektronikus úton annak érdekében, hogy az egymáshoz kapcsolódó, de funkciójában eltérő online felületek bemutatása elkülönüljön és szemléltetni tudjuk a működésbeli jellemzőket is. Először a mobiltelefonos alkalmazásról (**OKOS Önkormányzat Alkalmazás**) adtunk tájékoztatást, melynek segítségével tagjaink azonnal értesülhetnek a TÖOSZ híreiről. Ennek a rendszernek az alapvető funkciója a gyors értesítés, aki letölti az alkalmazást, beállítás függvényében a telefon kezdő képernyőjére küldött, úgynevezett push üzenet formájában értesülhet a legújabb információkról. Aki esetleg nem töltötte még le az alkalmazást, annak rendezvényeinken, hírlevelünkön keresztül javasoljuk, hogy töltsse le mobiltelefonjára az OKOS Önkormányzat Alkalmazást a Google Play-ből vagy az Apple Store-ból és válassza ki a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségét. A letöltést követően az applikáción keresztül tudunk üzenetet küldeni a felhasználóknak, akik így azonnal tájékozódhatnak a hírekről és eseményekről. Az alkalmazásban található tartalmakhoz kapcsolódó mögöttes információk jellemzően átvezetnek a TOP-ra, vagy a TÖOSZ saját videómegosztó csatornájára, ahol a felületek sajátosságaiból adódóan részletesebb információhoz juttatja a felhasználókat. Itt lesz jelentősége a TOP-hoz való hozzáférésnek, hiszen az oda mutató mögöttes tartalmakhoz felhasználói azonosító birtokában lehet hozzáférni. Ezért küldtük a második körben minden tagunknak belépési információkat annak érdekében, hogy be tudjon lépni a TÖOSZ zárt felületére és igénybe vehesse a TOP által kínált funkciókat, szolgáltatásokat.

A platform első része Események rovat, amely események megjelenítését, kereshetőségét teszi lehetővé. A TÖOSZ-tagok eseményeket tölthetnek fel, amelyek – a menedzsment jóváhagyása után – megjelennek egy közös felületen, az eseményekhez pedig egyéni igények alapján automatikus értesítést is lehet majd kapcsolni. Emellett a platform a már említett Tudástár rovat része lehetőséget biztosít különböző tudásanyagok, szakértői anyagok, videók, esettanulmányok publikálására, megtekintésére és kereshetőségére egyaránt. Itt lehet megosztani előadások, konferenciákon bemutatott prezentációk anyagait, informatív videóanyagokat, amelyeket kizárólag zárt körben teszünk közzé. A Vállalkozások rovat helyi termék és szolgáltatásajánló ajánlatok megjelenítését, kereshetőségét biztosítja, de olyan vállalkozásokat is lehet majd itt ajánlani, amelyek megfelelő önkormányzati referenciákkal rendelkeznek. Tagjaink ajánlatokat tölthetnek fel, amelyek megjelennek egy közös felületen. Természetesen a megjelenéshez szintén lehet majd automatikus értesítést kapcsolni. Fontos, hogy a felület jelszóval védett és csak tagjaink láthatják. A Kérdések és válaszok rovat kérdések megjelenítését, kereshetőségét teszi lehetővé. Tagjaink kérdéseket tölthetnek fel, amelyek – a menedzsment jóváhagyása után – megjelennek egy közös felületen és ezekre a tagtelepülési polgármesterek, illetve a TÖOSZ Titkárság munkatársai tudnak válaszolni.

A TÖOSZ Elnökségének hangsúlyos szerepe volt a fenti időszakban, hiszen a 35 fős kibővített Elnökség jól leképezi az országot területi eloszlás és településnagyság szempontjából is, tehát elsődleges

bázisként reprezentatív módon ad támpontot a kibővített elnökségi ülésen résztvevő összesen 35 elnökségi tag, tagozatvezető és tanácsnok véleménye szakmai kérdések tekintetében.

Az előző Küldöttgyűlés óta eltelt beszámolási időszakban a TÖOSZ médiaszerepléseit alapvetően az aktuális, önkormányzatokat érintő témák határozták meg, illetve a TÖOSZ megyei polgármesteri fórumsorozatához kapcsolódó, a helyi sajtó megkeresésére adott interjúk jellemezték. Az egyes, TÖOSZ-t érintő kérdésekben **Schmidt Jenő**, a TÖOSZ elnöke, **dr. Áldozó Tamás**, **Pergő Margit**, **Dicső László**, a TÖOSZ társelnökei, **dr. Gyergyák Ferenc**, a TÖOSZ főtitkára, a TÖOSZ titkárságának munkatársai, továbbá a TÖOSZ egyes megyei tagozatvezetői, tanácsnokai, tagtelepülési vezetői vettek részt szakmai és protokolláris eseményeken, nyilatkoztak, szerepeltek az egyes médiumokban a TÖOSZ tevékenységével összefüggésben. Sajtómegjelenések és események az előző Küldöttgyűlés óta eltelt időszakból:

- **2023. május 31.** „Okos megoldások a minőségi időskorért” konferencia, Alsómocsolád – **Dicső László**, a TÖOSZ társelnöke és **Bíróné dr. Dienes Csilla**, a TÖOSZ szociális tanácsnoka vettek részt az eseményen.
- **2023. május 31. – június 2. 72.** Osztrák Városnapok, Bad Ischl Ausztria – **Schmidt Jenő** elnök, **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár és **Kolin-Sabján Katalin** nemzetközi titkár vettek részt az eseményen.
- **2023. június 13.** Pannon Innovációs Nap, Veszprém Pannon Egyetem – **dr. Fegyveres-Fiskál Gábor**, a TÖOSZ környezet- és klímavédelmi tanácsnoka részt vett a TÖOSZ képviseletében az eseményen.
- **2023. június 13.** Merre tovább önkormányzatok? Belvárosi Szabadegyetem Budapest – **Schmidt Jenő** elnök részt vett a panelbeszélgetésen.
- **2023. június 16-17.** „HELYBEN RENDBEN VAGY – Szabolcs-Szatmár-Bereg, a fiatalok megyéje” projekt „Együtt a fiatalok helyben boldogulásáért” projektbemutató, szakmai konferencia, Nyíregyháza – **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vett részt az eseményen.
- **2023. június 21.** „Határokon átnyúló együttműködés a partnerségért és jólét. SMART menetrend” szeminárium a Nemzetközi Visegrádi Alap társfinanszírozásával megvalósuló projekt keretében. Cseh Köztársaság Városok és Városok Szövetsége, Olomouc Cseh Köztársaság – **Hokstok Imre**, a TÖOSZ Győr-Moson-Sopron Vármegyei Tagozat tagozatvezetője, Gyórsövényház polgármestere, **Lendvai Ivánné**, a TÖOSZ településfejlesztési és társulási tanácsnoka, Kunsziget polgármestere, **Kóbor Attila**, Győrújbarát polgármestere, **Kozma Tibor**, Csikvánd polgármestere és **Rácz Róbert**, Börcs polgármestere részt vettek a TÖOSZ képviseletében az eseményen.
- **2023. június 29.** Zöldinnovációs és energiahatékonysági expó szakmai konferenciával egybekötött zárórendezvénye, Gödöllő – **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vett részt az eseményen.
- **2023. július 5.** Közösségszervezők Országos Találkozója, Civil Kollégium Alapítvány Kunbábony – **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár előadása: „Országos önkormányzati helyzetkép és a képviselői mozgástér”.
- **2023. augusztus 1-2.** a szlovákiai Cadca városában Baracscai József, Zalaszentgrót várospolgármestere, a TÖOSZ Zala vármegyei tagozatvezetője, Kelemen Tamás, Pacsa város polgármestere, a TÖOSZ egészségügyi tanácsnoka és Kolin-Sabján Katalin nemzetközi titkár vett részt további zalaszentgróti szakemberekkel a magyar delegációban az önkormányzati vállalkozások helyzetéről szóló workshopon a V4 országok részvételével zajló projektben
- **2023. szeptember 26.** Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács és vármegyei bűnmegelőzési tanácsok összevont ülése, Lakitelek – **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vett részt az eseményen.
- **2023. szeptember 19.** Tisztítsuk meg az Országot Projekt rendezvény, Budapest – **Schmidt Jenő** elnök „Az illegális hulladéklerakás jelentette kihívások és a TMOP tapasztalatai az önkormányzati szektor szempontjából” címmel előadást tartott, **dr. Áldozó Tamás** társelnök a

„Szélmalomharc vagy tartós megoldás” panelbeszélgetésen vett részt, valamint **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vett részt az eseményen.

- **2023. szeptember 20.** XXX. Országos Jegyző-Közigazgatási Konferencia, Visegrád – **Schmidt Jenő** elnök „*Merre tovább a választásokat követően*” címmel előadást tartott.
- **2023. szeptember 20-22.** XXX. Országos Jegyző-Közigazgatási Konferencia, Visegrád – **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vett részt az eseményen.
- **2023. szeptember 27.** Helyi Önkormányzatok Napja ünnepség, Belügyminisztérium –**dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár az „*Önkormányzatok szerepe településük meghatározásában, formálásában az építésügyi, településfejlesztési mozgástér tükrében*” kerekasztalbeszélgetésen vett részt.
- **2023. szeptember 28.** A kormány és az önkormányzatok területfejlesztési felelőssége és mozgástere. Magyar Önkormányzatok Napja ünnepi konferencia, Gödöllő –**dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vett részt az eseményen.
- **2023. október 20.** A CERV program keretében az Aktív városokat az EU projekt „*A városközpontok részvételi folyamatai, revitalizációs politikák*” workshopján Xativában (Spanyolország) – **Kolin-Sabján Katalin** nemzetközi titkár és **dr. Kelő-Máté Johanna** elnökségi titkár vett részt az eseményen.
- **2023. november 2.** A CERV program keretében az Aktív városokat az EU projekt „*Digitális eszközök a részvételi folyamatokhoz és a polgárok bevonására irányuló kezdeményezésekhez*” workshopján Bukarestben (Románia) – **Schmidt Jenő** elnök, **Újvári László** Csongrád-Csanád vármegyei tagozatvezető, **dr. Győri Ottilia** Polgármesternői Tagozat vezetője, **Dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár és **Kolin-Sabján Katalin** nemzetközi titkár vett részt az eseményen.
- **2023. november 8.** „Önkormányzataink lehetőségei a vidéki térségek fejlesztésében” Polgármesteri Fórum, Albertirsa – **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár előadása: „*Települési önkormányzataink lehetőségei a vidékfejlesztés területén*”.
- **2023. december 7.** A CERV program keretében az Aktív városokat az EU projekt „*A városközpontok részvételi folyamatai, revitalizációs politikák*” workshopján Ljubljanában (Szlovénia) – **Schmidt Jenő** elnök, **dr. Áldozó Tamás** társelnök, **Pergő Margit** társelnök, **Szabó Zsolt** közlekedéspolitikai tanácsnok, **Dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár és **Kolin-Sabján Katalin** nemzetközi titkár vett részt az eseményen.
- **2024. január 16.** A Megújuló területpolitika – összehangolt térségi együttműködések a területfejlesztés szolgálatában című, Mohácson tartott konferencián **Schmidt Jenő**, a TÖOSZ elnöke és **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vettek részt.
- **2024. február 1.** A Budapesten tartott Településszociológiai tanácskozáson **Dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár vett részt.
- **2024. február 15.** OTP Önkormányzati Fórum 2024 rendezvényen a budapesti Vigadóban **Schmidt Jenő**, a TÖOSZ elnöke vett részt és mondott beszédet, valamint átvette az OTP Bank Nyrt. által a TÖOSZ részére adományozott dísztárgyat.
- **2024. február 27.** A Diósdon megrendezett „A részvétel kulturája” eseményen **Dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár tartott előadást a 2024. évi önkormányzati választásokról és a civil szervezetek részvételi lehetőségeiről az önkormányzatok működésében.
- **2024. március 13.** EU Duna Régió Stratégia (EUSDR) – Nemzeti Meghallgatás. **Dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár és **Kolin-Sabján Katalin** nemzetközi titkár vett részt az eseményen.
- **2024. március 21.** A Víz Koalíció által megszervezett Víz Hete országos programsorozat keretében a Víz Hete 2024 nyitórendezvényén megrendezett szakpolitikai kerekasztal beszélgetésen részt vett **Schmidt Jenő**, a TÖOSZ elnöke.
- **2024. március 21.** A 2024. március 21-én Cegléden megrendezett „tehetségmegtartás és társadalmi innovációk a 21. századi településeken” témájú TINLAB-URBAN21 című konferencián **Kolin-Sabján Katalin** nemzetközi titkár vett részt.

- **2024. március 25.** Eger Környáki Jegyzőklub, Maklár – **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár előadása: „Tájékoztató a TÖOSZ működéséről és a TÖOSZ által biztosított szolgáltatásokról” és „Gondolatok a helyhatósági választás lebonyolítása és a 2024. október 1. közötti időszakról”.
- **2024. április 9.** A Visegrádi Együttműködés Cseh Elnöksége Prágában Jó Kormányzás Fórumon **Kolin-Sabján Katalin** nemzetközi titkár vett részt az eseményen.
- **2024. április 8.** A Magyar Közszolgáltatók Egyesülete elnökségi ülése, Siófok. **Schmidt Jenő** elnök előadása: „Településüzemeltetés”.

Továbbra is online kommunikáció érintő fejlesztési prioritás a TÖOSZ hivatalos Facebook oldal és a Facebook zárt csoporthoz való csatlakozás lehetőségének reklámozása. Ennek hangsúlyozására megfelelően, erős érvekkel alátámasztott célzottan elektronikus levél többszöri küldését tervezzük folytatni a tagság részére. A TÖOSZ zárt csoportot a TÖOSZ-tag önkormányzatok polgármesterei, képviselő-testületi tagjai, jegyzői és a TÖOSZ Titkárság dolgozói számára hoztuk létre. A TÖOSZ Facebook zárt csoportját rendszergazdaként **dr. Gyergyák Ferenc** főtitkár és **Kolin Péter** kommunikációs titkár kezeli, rajtuk keresztül kérhető a csoporttaggá válás.

Továbbra is kiemelt célkitűzésünk az önkormányzatiságnak, a polgármesteri tisztség megbecsülésének a kommunikációja. Fontos az egyén szintjén is, tehát minden polgármesternek saját magának is felelőssége, azonban fontos a közösség, a TÖOSZ szintjén is.

IV. PROJEKTEK

A TÖOSZ a Belügyminisztériummal és a Pénzügyminisztériummal együtt elnyerte az Európai Bizottság Reform Főigazgatóság által kezelt Technikai Támogatási Eszköz (TSI) programon belül az „Önkormányzati közpénzügyi fejlesztések és önkormányzati kapacitásépítés” című, 22HU05 számú projekt támogatását. A speciális kondíciókkal rendelkező program elsősorban nemzetközi szakértelmet biztosít a tagországok adott szektorának, így esetünkben a helyi önkormányzatoknak. Az Európa Tanács Jó Kormányzás Szakértői Központja szolgáltatja Strasbourgból a projekt végrehajtását, a kedvezményezett pedig a TÖOSZ és a magyar önkormányzatok.

A projekt célja, hogy támogassa a magyarországi önkormányzatok adminisztratív és pénzügyi kapacitásának megerősítését azáltal, hogy segíti a magyar hatóságokat a következőkben:

- Az önkormányzatok jó demokratikus kormányzásával kapcsolatos intézményi keret javítása;
- Az érintett hatóságok tudatosságának, ismereteinek és készségeinek javítása a jó demokratikus kormányzással kapcsolatban.

A közelmúltban több reform is érintette a magyarországi önkormányzati rendszert. 2011-ben a Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.), a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.), valamint számos egyéb jogszabály a hatáskörök és a források jelentős átrendeződéséhez vezetett. 2013-ban elkezdődött a helyi önkormányzatok feladatalapú finanszírozási rendszerére való áttérés, ami azonban nem fejeződött be. Ennek következtében számos önkormányzati feladat finanszírozása továbbra is kihívást jelent a legtöbb önkormányzat számára – különösen a korlátozott saját forrásokkal rendelkezők számára. Ezek a pénzügyi nehézségek hatással vannak az önkormányzatok megfelelő humán erőforrás-toborzási és -megtartási képességére, valamint a helyi szolgáltatásnyújtás minőségének biztosítására is. A helyi önkormányzatoknak összetett adminisztratív és bürokratikus kihívással is kell szembenézniük, mivel 45 különböző speciális rendszerben kell adatokat jelenteniük. Az ágazati rendszerek közötti horizontális kapcsolat hiánya korlátozta a benchmarking lehetőségét, és ezért akadályozta a hatékony adatalapú döntést. A fent azonosított kihívások némelyikének kezelése érdekében a projekt célja a helyi önkormányzatok adminisztratív és pénzügyi kapacitásának megerősítése, a hatékony közkiadások, a minőségi szolgáltatásnyújtás, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és a fenntartható integrált fejlesztési tervezés helyi szinten történő támogatása. A projekt fejleszti és támogatja a helyi tisztviselők kapacitását, hatékony benchmark rendszert vezet be a helyi önkormányzatok gyakorlatába, és egy

online platformot fejleszt ki, amely az önkormányzatok teljesítményét az elfogadott mutatókhoz viszonyítva méri, beleértve a helyi pénzügyek, közetikai és jó kormányzási referenciaértékeket.

A projekt különösen a következőkkel járul hozzá:

- Szakértői értékelés és szakpolitikai tanácsadás nyújtása, amely konkrét ajánlásokat tartalmaz a magyar hatóságok számára a következőkre vonatkozóan: adóügyi decentralizáció; és a helyi szintű intézményi és adóügyi keret.
- A helyi önkormányzatok pénzügyi adataihoz kapcsolódó információs rendszerelem kialakítása a helyi önkormányzati adatplatformon belül, annak érdekében, hogy hozzáférést biztosítson egy átfogó és strukturált adatkészlethez, és lehetővé tegye azok elemzését, beleértve a teljesítménymutatókat is.
- A helyi és regionális önkormányzatok támogatása a közszolgáltatások nyújtásának javításában a polgárok számára, az Európa Tanács Jó Kormányzás Szakértői Központjának alábbi kapacitásépítő eszközeinek felhasználásával:
- Helyi pénzügyi teljesítményértékelés a helyi önkormányzatok számára, közjogi etikai teljesítményértékelés és teljesítménymenedzsment, kockázatkezelés és belső ellenőrzés – a szabványos önkormányzati szolgáltatások és a helyi pénzügyek nemzeti referenciaértékek kialakítása, valamint a rendelkezésre álló erőforrások helyi szinten történő legjobb felhasználásának lehetővé tétele érdekében;
- Európai Kiváló Kormányzás Védjegy [European Label of Governance Excellence (ELOGE)] – a kiválasztott önkormányzatok ismereteinek bővítése a helyes demokratikus kormányzás 12 alapelvével kapcsolatban;
- Településvezetési Akadémia Program – az önkormányzati vezetői készségek fejlesztése a helyi önkormányzatoknál.

Az Európa Tanács Jó Kormányzás Szakértői Központja irányítja a projekt végrehajtását a fő kedvezményezett – a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) a fő donor – az Európai Bizottság REFORM Főigazgatósága, a magyar végrehajtó partnerintézmények, valamint más érdekelt felek koordinálásával.

A projektet a Reform Főigazgatóság és az Európa Tanács társfinanszírozza, és az Európa Tanács Jó Kormányzás Szakértői Központja hajtja végre.

A projekt teljes költségvetése 666 667 EUR.

A projekt 2022. szeptember 1-jétől 2024. november 30-ig tart.

„Gondoskodó közösségek” címmel nemzetközi innovációs projekt indult a TÖOSZ részvételével a Duna Interreg program támogatásával

A Duna régió kilenc országából 25 partner, köztük a TÖOSZ részvételével 2024. január 1-jén indult „Gondoskodó közösségek” projekt célja, hogy javítsa az ápolásra szoruló emberek életminőségét a Duna régió vidéki és városi területein. A projekt 30 hónapja során a régiók közötti innovációk és együttműködés kezdeményezése és előmozdítása történik. A német Diakonie Baden vezetésével zajló projekt a tudományos megfigyelés révén más határmenti régiók számára is mintául szolgálhat.

Otthon, a lehető leghosszabb ideig jól ápoltnak lenni a megszokott környezetben: ez sok ápolásra szoruló ember kívánsága. Ez a fajta gondozás és otthoni ápolás azonban gyakran nem lehetséges, mivel az egész Duna régió komoly kihívásokkal küzd ezen a téren. A gondozó személyzet és az önkéntesek hiánya, az informális gondozók túlterheltsége és a digitális támogató rendszerek mindennapi életbe való integrálásának hiánya csak néhány példa. A vidéki területeken általában még nehezebb átfogó és megfelelő szolgáltatásokat és támogatást nyújtani, mint a városi területeken. Az európai gondozási stratégia (2022) azt mutatja, hogy bár a különböző gondozási szereplők Európa-szerte hasonló kihívásokkal szembesülnek, a megoldásokat általában nemzeti szinten dolgozzák ki.

A „Gondoskodó közösségek” projekt, amely a 2022-ben zárult D-Care Labs projekt folytatása, transznacionális megközelítést alkalmaz: a cél a Duna-regió vidéki és városi területein élő, gondozásra szoruló emberek életminőségének javítása a különböző állami és magánszereplők közötti innovációs kapacitások és interregionális együttműködési struktúrák kiépítésével tudományos nyomon követéssel támogatva. A korábban, 2020-2022 között megvalósított „D-Care Labs” elnevezésű európai projektben kilenc országból származó partnerek, köztük a TÖOSZ már megterveztek, teszteltek és

megszilárdítottak innovációs programokat (úgynevezett inkubátorokat). A D-Care Labs abban támogatja a szociális szervezeteket és a szociális vállalkozókat, hogy új megoldásokat dolgozzanak ki saját régiójukban, teszteljék a kezdeti prototípusokat és üzleti modelleket dolgozzanak ki. A Gondoskodó közösségek erre épül, és célja az európai együttműködés fokozása és új szintre emelése. A cél most a transznacionális együttműködés fokozása, a sikeres termékek skálázása és új szintre emelése.

A gondoskodó közösségek három területre összpontosítanak:

1. Kapacitásépítés

Az innovációs programokat (úgynevezett akcelerátor programokat) hat országban tervezik, kísérleti jelleggel alkalmazzák és értékelik. Ezekben a programokban az innovációs csapatokat támogatják az innovatív megoldások továbbfejlesztésében és méretnövelésében. További három országban rendszer-innovációs laboratóriumokat hoznak létre. A programokban a gondozási ágazat valamennyi kulcsfontosságú szereplője részt vesz, beleértve a gondozási szolgáltatásokat, a helyi önkormányzatokat, a vállalatokat, az önkénteseket és a finanszírozó szervezeteket. Míg az akcelerátor programok célja konkrét megoldások megvalósítása és skálázása, addig a rendszer-innovációs laboratóriumok az ápolási ágazat rendszerszintű kihívásainak strukturális javításán dolgoznak.

2. Transznacionális együttműködési struktúrák és platformok létrehozása

Egy közös transznacionális innovációs program keretében tíz nemzetközi csapat dolgozik az otthoni gondoskodás személyre szabott megoldásainak kifejlesztésén. A vidéki és városi szereplők számára újonnan létrehozott Duna Régió Szakpolitikai Együttműködési Platform a digitális formátumú tapasztalatcsere és hálózatépítés platformja. A 2024-től évente megrendezésre kerülő Duna Társadalmi Innovációs Csúcstalálkozóval más érdeklődők is részesei lehetnek a Gondoskodó közösségek tudás- és innovációs közösségének, és megismerhetik és kicserélhetik a projektek eredményeit.

3. Tudományos támogatás

A tevékenységekhez egy transznacionális csapat nyújt tudományos támogatást. A cél egy empirikusan tesztelt kutatási keret létrehozása az otthoni ápolás és a szomszédságorientált szolgáltatások átalakító hatásainak elindításához. A csapat elemzi a gyakorlati munkát, és képzí az érintett szakembereket saját értékelésük és hatáselemzésük professzionalizálására. A tudományos nyomon követés eredményei a politikusokkal, a közigazgatással és a gyakorlati szakemberekkel folytatott további párbeszéd alapjául is szolgálnak.

A Diakonie Baden vezetésével a Duna régió kilenc országából 25 partner valósítja meg a Gondoskodó közösségeket 30 hónapon keresztül (2024 januárjától 2026 júniusáig). A projekt konzorcium széles körű, állami szereplők, egyetemek, nem kormányzati szervezetek és egyesületek alkotják.

A hálózatépítés, a párbeszéd és a hosszú távú tudás- és innovációs közösség kialakítása a gondoskodó közösségek kulcsfontosságú célkitűzései közé tartozik. Kommunikációs csatornáinkon keresztül rendszeresen tájékoztatunk a projekt eredményeiről és a részvételi lehetőségekről a kapacitásépítő programok vagy rendezvények keretében.

A 2024-től évente megrendezésre kerülő Duna Régió Szociális Innovációs Csúcstalálkozó elnevezésű online rendezvénysorozat lehetővé teszi az érdeklődők számára, hogy a Gondoskodó Közösségek tudás- és innovációs közösségének részévé váljanak. Az eseményen résztvevők többet tudhatnak meg a Gondoskodó közösségek projektről és arról, hogy hogyan vehetnek részt abban. Emellett kapcsolatba léphetnek hasonlóan gondolkodó személyekkel és potenciális partnerekkel. Az első, 2024. április 23-án megrendezésre kerülő online esemény a Duna régióban a gondozás jövőjével kapcsolatos tudásépítés, hálózatépítés és eszmecsere platformját kínálja a résztvevőknek. Az angol nyelvű konferenciákra szeretettel várjuk a téma iránt elkötelezett szakmai érdeklődőket, további részletek a TÖOSZ heti hírlevelében és a TÖOSZ Online Platformon olvashatnak.

„Aktív városok az Európai Unióért” projekt a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programon keresztül az Európai Bizottság támogatásával

Partnerek:

- Kallithea (Athén külvárosa, Görögország) – koordinátor;

- Szlovén Városi Önkormányzatok Szövetsége – kedvezményezett;
- Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége – kedvezményezett;
- Xátiva város (Valencia, Spanyolország) – kedvezményezett;
- Román Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége.

Az „Aktív városok az Európai Unióért” program az emberek bevonásával történő helyi döntéshozást támogatja, hogy erősítse a polgárok aktív részvételét az európai politikai életben. A projekt a nőkre összpontosít, mivel a nemek közötti egyenlőtlenségek kezelése az EU-ban hozzájárul az uniós polgárság védelméhez és további előmozdításához.

A projektet Kallithea városa koordinálja, a TÖOSZ partnerként vesz részt benne. A projekt a „Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek” uniós program keretében kerül megvalósításra, amelyre sikerrel pályáztunk együtt a görög, szlovén, spanyol, román és magyar partnerekkel.

A projekt céljai:

1. az aktív állampolgári szerepvállalás különböző országoként eltérő részvételi szintjei mögött meghúzódó okok megértése;
2. a legjobb gyakorlatok, módszerek és eszközök azonosítása, megosztása és megvitatása;
3. az azonosított módszerek és eszközök egyszerűsítése és terjesztése más EU-tagállamokban;
4. az önkormányzati alkalmazottak képzése az egyszerűsített módszerek és eszközök használatára a polgárok részvételének növelése érdekében;
5. a helyi önkormányzatok támogatása a nyilvános konzultációk tervezésében és végrehajtásában a polgárok politikai döntéshozatalba való bevonása érdekében.

A projekt célközönsége a helyi és regionális önkormányzatok országos szinteken, de a partnerországokon kívüli helyi önkormányzatok is. A nők és a fiatalok szintén kiemelt figyelmet kapnak a projektben, mivel minden adat szerint alul reprezentáltak a nyilvános konzultációkban, és egyes esetekben a részvétel iránti érdeklődésük is hiányzik. Az újságírók, valamint az európai intézmények, szövetségek és hálózatok szintén a döntéshozók és a nagyközönség felé irányuló multiplikátorok lesznek. A projekt személyes rendezvények, képzések, kiadványok (Kallithea készít egy kézikönyvet, amelyhez a partnerek szolgáltatnak adatokat, információkat), sajtóközlemények és a közösségi médiában történő népszerűsítés révén a politikai döntéshozók és a nagyközönség körében növeli a nemek közötti kiegyensúlyozott, inkluzív nyilvános konzultációk fontosságának tudatosságát. Egy online interaktív alkalmazás segíti majd a helyi hatóságokat ezek kialakításában. A projekt összesen több mint 2.500 emberrel kerül közvetlen kapcsolatba. További 15.000 embert a közösségi médiában megjelenő hirdetések és sajtóközlemények révén keresnek meg. Közvetett módon (a közösségi médián, a sajtóban megjelenő híreken, a partnerek kommunikációs csatornáin és más multiplikátorokon keresztül) több mint 100.000 embert érnek el.

A TÖOSZ teljes költségvetése a projektben: 30.000 euró.

A projektben a következő rendezvényeket kell megszervezni közösen a konzorciumnak:

- 1 nyitórendezvény Brüsszelben;
- 3 rendezvény - egy Athénban, egy Spanyolországban és egy Budapesten;
- 5 képzés, minden partner számára 1-1;
- 1 zárórendezvény Brüsszelben.

Valamennyi rendezvényre minden partner 6 résztvevőt biztosít.

1. 2023. március 29. Brüsszel, nyitórendezvény;
2. 2023. április 21. Athén (Kallithea);
3. 2023. május 18. – Budapest;
4. 2023. július 7. – Xátiva;
5. 2023. október 20. – Xátiva;
6. 2023. november 2. – Bukarest;
7. 2023. december 7. – Ljubljana;
8. 2024. február 20. – Budapest;
9. 2024. április 18. – Athén (Kallithea);
10. 2024. június 12. – Koper.

Az Európai Helyi Polgárok projekt – a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek programon keresztül az Európai Bizottság támogatásával

Az Európai – helyi polgárok projekt az uniós polgársággal kapcsolatos jogokra és a Maastrichti Szerződésnek az európai polgárok életére gyakorolt hatására összpontosít. A projekt célja kettős:

1. Az uniós polgársági jogok és a kapcsolódó közös európai értékek és közös demokratikus normák tudatosítása, különösen a külföldön élő személyek, a migránsok, a fiatalok, a nők és az alulreprezentált csoportok körében, a 2024-es európai választások fényében is, de a helyi választásokon és a politikai döntéshozatalban való részvételük növelése is.
2. A Maastrichti Szerződés hatálybalépésének 30. évfordulójára való figyelemfelkeltés, és helyi szinten viták elindítása az uniós polgárokra gyakorolt hatásáról, valamint az Európa jövőjéről szóló vitával összefüggésben.

A projekt nemzetközi és helyi rendezvények keverékének felhasználásával rávilágít a Maastrichti Szerződés jelentőségére, amely a ma ismert Európai Unió alapköve, és amely "az európai integráció folyamatának új szakaszát" jelentette be, és az egységes valutával, az euróval együtt bevezette az európai polgárság fogalmára vonatkozó rendelkezéseket.

A vitákkal párhuzamosan egy online könyvtár, amely az Európa a polgárokért és a CERV program időtartama alatt készült kézikönyveket és egyéb kiadványokat - de más szerzők, pl. az Európa Tanács néhány kiemelkedő kiadványát is - tartalmazza, segít a polgároknak jobban megérteni, hogyan gyakorolhatják jogaikat, és a helyi hatóságoknak, hogyan támogathatják őket.

A projekt célközönsége a fiatalok, a nők és a hazájukon kívül élő uniós polgárok, mivel minden adat szerint alulreprezentáltak a helyi és uniós választásokon, és egyes esetekben a részvételükhöz hiányzik az érdeklődés is. A projekt célközönségét képezik továbbá a polgári kezdeményezések, a nem kormányzati szervezetek, egyesületek, valamint a helyi és regionális hatóságok országos szinten.

A projekt összesen több mint 2500 emberrel kerül közvetlen kapcsolatba. Közvetve több mint 100 000 embert érnek el.

A projekt 2024. február 21-én budapesti rendezvénnyel indult, ahol a TÖOSZ meghívására részt vettek a nemzetközi partnerek: a görög Kallithea, a ciprusi Hadjihambiss Alapítvány, a spanyol Xàtiva város, a portugál EducPro civil szervezet, és a Román Megyeszövetség (UNCJR).

„Határokon átnyúló együttműködés a partnerségért és a jólétért” projekt a Nemzetközi Visegrádi Alap támogatásával

A Szlovák Önkormányzati Szövetség (ZMOS) által vezetett projektben a TÖOSZ a magyar partner.

Olomoucban 2023. június 21-én a Városháza épületében tartottak egy nemzetközi szemináriumot "Smart Agenda" témában, amelyen a TÖOSZ delegációját dr. Áldozó Tamás TÖOSZ társelnöke és Pápa város polgármestere vezette. A szemináriumon a V4-országok résztvevői osztották meg tapasztalataikat az intelligens megoldások alkalmazásáról, amelyek segítenek jobban megbirkózni a fennálló helyzettel a község különböző területein, valamint azt, hogy a közvélemény hogyan érzékeli a Smart Agenda bevezetésére tett erőfeszítéseket.

2023. augusztus 1-2-án az „Önkormányzati vállalkozások a gyakorlatban a városokban, közösségekben” című workshopra került sor a szlovákiai Cadca városában. A TÖOSZ delegációját Baracska József, a TÖOSZ Zala vármegyei tagozatvezetője, Zalaszentgrót város polgármestere vezette, abban részt vett Kelemen Tamás Pacsa város polgármestere és Kolin-Sabján Katalin nemzetközi titkár is.

A „Bizalom hídjai 2.0 (The Bridges of Trust 2.0)” projekthez 2022 végén csatlakozott a TÖOSZ a CEMR felhívására.

A "Bizalom hídjai 2.0" kezdeményezést az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR – www.ccre.org, amelynek a magyar önkormányzatok is tagjai a szövetségeken, így a TÖOSZ-on keresztül) az Ukrán Városok Szövetségével partnerségben valósítja meg, és az "U-Lead with Europe" program finanszírozza. A kezdeményezés célja Ukrajna újjáépítése az ukrán és az uniós önkormányzatok közötti nemzetközi önkormányzati partnerségek révén. A projekt általános

célkitűzése, hogy az ukrán és uniós önkormányzatok között nemzetközi partnerségek révén segítse Ukrajna újjáépítését.

Konkrét célkitűzések:

1. Ukrajna újjáépítéséért az uniós helyi önkormányzatainak, szövetségeinek fokozott bevonása ukrán önkormányzatokkal való nemzetközi együttműködésbe.
2. A Városok és Régiók Európai Szövetségéhez való hozzájárulás Ukrajna újjáépítéséért.
3. Az ukrán helyi önkormányzatok nemzetközi együttműködésre és európai integrációra való képességének erősítése az uniós finanszírozásra összpontosítva Ukrajna újjáépítéséért.
4. Az EU és az ukrán önkormányzatok közötti közös fellépések és az újjáépítés inspiráló történeteinek megosztása.
5. Az AUC-kal szoros együttműködésben 10 közös, a nemek közötti egyenlőségre érzékeny projektjavaslat benyújtásának előkészítése, az elvégzett képzések, a szerződött uniós szakértők által biztosított szakértelem, valamint az elemzés eredményei alapján. rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségek elemzése

Fő tevékenységek (2023. márciustól szeptemberig):

1. Kiválasztás: kis-közepes méretű önkormányzatok kiválasztása az uniós tagországban (3 ezer és 50 ezer lélekszám között).
2. Tapasztalatcsere: 3 tanulmányút megszervezése Magyarországra (áprilisban lehetőleg), ukrán települések számára – egyidőben, a három magyar partnerhez utaznak a kiválasztott ukrán települések képviselői.
3. Szolidaritási Fórum: Az ukrán szolidaritásról és újjáépítésről szóló online fórum társszervezése a CEMR, az AUC és egy másik ország önkormányzati szövetsége együttműködésével a Bizalom hídjai / Bridges of Trust projekt és az U LEAD with Europe program keretében.
4. Nemzeti támogatási lehetőségek: egy kétoldalas, magyar-angol nyelvű dokumentum elkészítése, amelyben a nemzeti szinten elérhető támogatási programokat foglalják össze, amiket felhasználhatnak Ukrajna újjáépítése érdekében a magyar és az ukrán települések.
5. Disszemináció: a szövetség honlapján kialakítottunk egy részt, ahol információkat nyerhetnek magyar önkormányzatok arról, hogyan tudnak partnerségre lépni ukrán önkormányzatokkal, jó példákkal a közös akciókra és a nemzeti szinten elérhető finanszírozási lehetőségekkel.

Szövetségünkben három, szolidaritásból példamutató önkormányzat lépett partnerségre három ukrán önkormányzattal: Byshiv – Bácsalmás, Lebedyn – Pápa, és Orzhytsia –Budakeszi. Dr. Áldozó Tamás, Pápa város polgármestere hatfős delegációval kiutazott Lebedynbe 2023. október 14 és 18 között. A város delegációjában helyet kaptak azok a szakemberek, akik az újjáépítés projektjeiben közreműködhetnek, amikor a két város közös projekteket indít.

V. NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

Az országos önkormányzati érdekszövetségek 2007-ben egységesen a **magyar önkormányzatok nemzetközi tevékenységének koordinálásával a TÖOSZ-t bízták meg**. A Belügyminisztériumtól érkező támogatással kapcsolatos menedzsment feladatot a TÖOSZ látja el. A Belügyminisztérium által rendelkezésre bocsátott 9 millió forintot az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR) magyar önkormányzati szövetségek tagdíjára fordítjuk, de ez az összeg nem fedezi teljesen a nemzetközi szervezet tagdíját, ezért csak csökkentett tagdíjat fizetünk.

Az **Európa Tanácson (ET) belül működő Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa (Kongresszus) melletti titkári teendőket a TÖOSZ nemzetközi titkára, Kolin-Sabján Katalin látja el** továbbra is.

A kongresszus nemzeti küldöttségei a helyi és regionális önkormányzatok választott képviselőiből állnak az Európa Tanács 46 tagállamában, valamint a helyi demokrácia partnerországjaiban. A képviselőket és póttagokat öt éves időtartamra nevezik ki az egyes tagállamok saját eljárása szerint. A nemzeti küldöttségeken belül a tagok megoszlának a kongresszus két kamarája, a Helyi Önkormányzatok Kamarája és a Régiók Kamara között.

2023 október 24-26 között került sor a 45. plenáris ülészakra Strasbourgban, 2024. március 26-28 között pedig a 46. ülészak zajlott. Mindkét ülészakon valamint a bizottsági üléseken aktív magyar delegáció vett részt.

Részletes információk az Európa Tanács Kongresszusának honlapján találhatóak: <https://www.coe.int/en/web/congress/44th-session>

A **Helyi Demokrácia Európai Hete programban** való magyar önkormányzati részvételt ösztönöztük azzal, hogy magyar nyelven is hirdettük a kapcsolódási lehetőséget. A program, amelynek angol rövidítése ELDW (European Local Democracy Week) egy évente ismétlődő pán-európai esemény, amelyben az Európa Tanács 46 tagállamának helyi és regionális önkormányzatai nyilvános rendezvényeket szerveznek állampolgáraiknak az aktuális érdeklődésre számot tartó témákban. A célja a helyi szintű demokratikus részvétel támogatása és elősegítése.

Az **Európai Régiók és Települések Tanácsában (CEMR)** folyó munkát nyomon követjük az érkező tájékoztatókon keresztül. Szövetségünk továbbra is támogatja a nők és férfiak egyenlő esélyeinek ügyét, így a Polgármesternői Tagozat továbbra is hirdeti az Európai Esélyegyenlőségi Kartához való csatlakozás fontosságát (<http://www.charter-equality.eu/>)

A TÖOSZ aktívan ápolta nemzetközi kapcsolatait **bilaterális** szinten is:

2023. május 18-19-én Schmidt Jenő elnök részt vett a Cseh Települések és Városok Szövetsége 19. kongresszusi ülésén Olomucban.

2023. május 31-június 2 között az Osztrák Városszövetség tartotta nagyszabású 72. Városnapjait Bad Ischlben, amelyen a TÖOSZ-t Schmidt Jenő elnök, Dr. Gyergyák Ferenc főtitkár és Kolin-Sabján Katalin nemzetközi titkár képviselte.

VI. TERVEZETEK VÉLEMÉNYEZÉSE

Szövetségünk érdekképviselési tevékenységének továbbra is egyik fontos területe a központi jogszabályok és kormányzati intézkedések előzetes véleményezése, illetve önkormányzati szempontú minősítése, értékelése. A TÖOSZ Elnöksége és tisztségviselői által képviselt álláspontok minden esetben az önkormányzati érdekek védelme, a hatályos jogszabályok érvényesítése és a jogállamiság megerősítése érdekében fogalmazódtak meg.

A beszámolási időszakban is jelentős számú törvény, rendelet született, illetve módosult, amely érintette az önkormányzatokat. A Szövetségünknek véleményezésre megküldött jogszabálytervezeteket minden esetben megküldjük a kibővített Elnökség tagjainak véleményüket, észrevételeiket kérve. A Kormány által előterjesztett jogszabálytervezetek esetén továbbra is kevés idő állt rendelkezésre a vélemények begyűjtésére, összegzésére és közlésére. Ennél csak azok az esetek okoztak nehezebb helyzetet, amikor parlamenti képviselők egyéni képviselői indítványaként kerültek be az Országgyűlésbe a javaslatok. Ennek következtében már csak az országgyűlési tárgyalási szakaszban nyílt lehetőség, elsődlegesen a nyilvánosság igénybevételével kifejtetni a TÖOSZ álláspontját.

Következetes és szakmai munka eredményeképpen több ízben sikerült változtatni a törvénytervezeteken és rendlettervezeteken, illetve módosítani a már elfogadott törvényen. A nehézségek ellenére az önkormányzati szféra egészét érintő nagyjelentőségű készülő törvények kapcsán igyekeztünk álláspontunkat részletesen, szakmai érvekkel megalapozni, és álláspontunkat érvényesíteni.

A leglényegesebb törvényjavaslatok tárgyában, a döntések befolyásolása céljából az elnökségi állásfoglalásokat rendszeresen megküldtük az érintett minisztériumoknak, valamint az írott és elektronikus médiának. A sajtó támogató szerepe a véleményezési szakaszban jelentős és eredményes volt.

A TÖOSZ továbbra is szorgalmazza a polgármesterek és az önkormányzati köztisztviselők béremelését, együttműködve a Magyar Faluszövetséggel, a Magyar Önkormányzatok Szövetségével, a Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetségével, a Községek és Kistelepülések Országos Önkormányzati Szövetségével és a Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezetével. Sajnos azonban a Kormánnyal való tárgyalások ezidáig nem vezettek eredményre. A következetes, szakmailag megalapozott szövetségi vélemények kitartó képviselője, ha gyakran nem is látványosan, de segítik az önkormányzati érdekek érvényesítését.

Összességében a TÖOSZ és szervei az elmúlt beszámolási időszakban tovább erősítették az önkormányzatok érdekképviseletét és érdekérvényesítő képességét, törekedtek az önkormányzati szolgáltatások körének bővítésére.

Tisztelt Küldöttgyűlés!

A TÖOSZ Elnöksége a 2024. április 9-ei ülésén tárgyalta az előterjesztést és az abban foglaltakat a Küldöttgyűlésnek elfogadásra javasolta.

Kérjük a Küldöttgyűlést, hogy előterjesztést vitassa meg és fogadja el a szükséges határozatot.

.../2024. (IV. 30.) küldöttgyűlési határozati javaslat

A Küldöttgyűlés a „Beszámoló a TÖOSZ és szervei tevékenységéről 2023. május 1-jétől 2024. április 10-ig” előterjesztést *(egyhangúlag)* elfogadta.

Határidő: azonnal

Felelős: Schmidt Jenő elnök, dr. Gyergyák Ferenc főtitkár

Schmidt Jenő
TÖOSZ elnök

Dr. Gyergyák Ferenc
TÖOSZ főtitkár

Melléklet: A TÖOSZ-tag települések és lakosságszáma és aránya vármegyénként

**Magyarország településszámának és lakosságának megoszlása a tagság szerint – vármegyénként
(2024. április 01.)**

Vármegye	Település	TÖOSZ-tag	%	Lakosságszám	%
Baranya vármegye	301	114	37,87%	68 137	18,27%
Bács-Kiskun vármegye	119	46	38,66%	107 091	20,90%
Békés vármegye	75	49	65,33%	124 230	37,04%
Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye	358	203	56,70%	238 024	36,39%
Csongrád-Csanád vármegye	60	33	55,00%	139 182	34,68%
Fejér vármegye	108	62	57,41%	150 846	35,45%
Győr-Moson-Sopron vármegye	183	103	56,28%	153 511	32,97%
Hajdú-Bihar vármegye	82	47	57,31%	161 520	30,23%
Heves vármegye	121	69	57,02%	131 558	44,68%
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	78	22	28,21%	49 636	13,46%
Komárom-Esztergom vármegye	76	47	61,84%	99 596	32,66%
Nógrád vármegye	131	82	62,59%	74 893	39,44%
Pest vármegye	187	86	45,99%	518 858	38,32%
Somogy vármegye	246	142	57,72%	144 775	46,54%
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye	229	91	39,74%	205 815	36,61%
Tolna vármegye	109	45	41,28%	55 973	25,76%
Vas vármegye	216	121	56,02%	86 014	34,36%
Veszprém vármegye	217	131	60,37%	242 805	70,40%
Zala vármegye	258	158	61,24%	108 048	39,48%
Budapest főváros és 23 fővárosi kerület	24	3	12,50%	288 917	17,72%
Összesen:	3 178	1654	52,05%	3 147 852	32,13%

* TÖOSZ-tag mint területi önkormányzat a Békés Vármegyei Önkormányzat. Így a **TÖOSZ-tag helyi önkormányzatok száma: 1655.**